

Първото удостоверение в България
за общоизвестна търговска марка

Златно отличие за БДСК
на фондация Ат. Буров за 2002 г.

Годишен
отчет
2002

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	2
ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ	3
РЪКОВОДНИ ОРГАНИ	4
ОБРЪЩЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ	5
МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА	6
БАНКА ДСК ПРЕЗ 2002 Г.	10
<i>Финансов преглед</i>	10
<i>Активи и пасиви</i>	13
<i>Управление на риска</i>	15
<i>Инвестиционна програма</i>	16
<i>Информационни технологии</i>	16
<i>Клонова мрежа</i>	16
<i>Човешки ресурси</i>	17
<i>Международна дейност и проекти</i>	17
ДОКЛАД НА ОДИТОРИТЕ	20
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ СЧЕТОВОДЕН ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2002 Г., ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С МСС	21
ПО-ВАЖНИ БАНКИ КОРЕСПОНДЕНТИ	45
ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ	45
<i>Обща информация за клиентите</i>	45
<i>Клонова мрежа</i>	46

Годишен отчет
2002

София, 2003

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Учредена през 1951 г. като Държавна спестовна каса и единствена влогонабирателна и кредитна институция за населението в страната, Банката е преобразувана през 1998 г. в универсална търговска банка, акционерно дружество с фирма „Банка ДСК“ ЕАД.

Акционерният капитал на Банката е 93 984 хил. лв. и е 100% собственост на Банковата консолидационна компания.

За пръв път в историята на Банка ДСК, Муудис Инвестор Сървисиз ѝ присъди **кредитен рейтинг**, първоначално определен на В2 по дългосрочните депозити (стабилна перспектива), ограничен от рейтинга на страната, като в последствие бе повишен на В2 (позитивна перспектива). Рейтингът за финансова стабилност на банката е определен на D (стабилна перспектива), един от високите рейтинги, присъждани на държавни банки преди приватизация.

Профил на дейността:

Банка ДСК притежава пълен банков лиценз за извършване на банкови и финансови операции в страната и чужбина. Банка ДСК е универсална търговска банка, предлагаща широк спектър от услуги на населението, фирми и институции:

- левови и валутни кредити;
- левови и валутни срочни депозити и спестовни влогове;
- покупко-продажба на валута;
- разплащания в лева и валута;
- бързи и експресни вътрешнобанкови преводи;
- управление на парични средства;
- пътнически чекове;
- разплащания с дебитни банкови карти;
- инкасови операции и трезори;
- банкови гаранции и акредитиви;
- търговия с ценни книжа;
- депозитарни/попечителски услуги.

Пазарни позиции:

Банката е втората по големина на активите банкова институция в страната. Тя е лидер в предлагането на услуги за населението в национална валута. Притежава 67.5% от пазара на кредитите в лева и 55.6% от левовите депозити на населението.

обща информация

Клиентски профил

Разкрити са 7890 хиляди броя сметки на индивидуални клиенти и 355 хиляди броя сметки на корпоративни и институционални клиенти.

Международни операции

Банката извършва операции във валута и е установила кореспондентски отношения с 620 банки от 88 страни, разкрити са кореспондентски сметки в 10 банки в страната и чужбина.

Клонова мрежа

Банка ДСК разполага с най-голямата клонова мрежа в страната - 29 районни клоната, 262 собствени поделения и 1043 представителства.

обща информация

Членство и други

- Асоциация на търговските банки в България;
- Световен институт на спестовните каси;
- Европейска група на спестовните каси;
- Българска фондова борса;
- Централен депозитар;
- Euroray International;
- Visa International (асоцииран член);
- S.W.I.F.T.;
- Агент на MoneyGram;
- Лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа;
- Лицензиран инвестиционен посредник за операции с корпоративни ценни книжа.

ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ (по МСС)

	2002	2001
Балансови показатели	хил. лева	хил. лева
Общо активи	2 036 083	1 530 501
Кредити в т.ч.	923 513	727 367
Кредити на населението	799 383	643 980
Депозити от нефинансови институции в т.ч.	1 716 848	1 313 346
Депозити на населението	1 433 204	1 189 053
Отчет за приходите и разходите	хил. лева	хил. лева
Нетен лихвен доход	123 695	110 233
Нетен нелихвен доход	20 084	18 119
Намаление/увеличение на провизиите	-6 967	-7 797
Оперативни разходи	-108 719	-101 927
Печалба след данъчно облагане	26 850	21 907
Капиталова адекватност	%	%
Адекватност на първичния капитал	10.55	12.06
Обща капиталова адекватност	20.58	17.69
Степен на покритие на активите	10.89	9.09
Ликвидност	%	%
Активи на разположение/депозити	28.18	31.55
Общо кредити/депозити нефин. институции	58.74	62.62
Рентабилност	%	%
Възвръщаемост на собствения капитал	12.22	12.55
Възвръщаемост на средно активи	1.51	1.58
Доходност на една акция	31.72	31.30
Нетен лихвен марж	7.69	8.78
Оперативни разходи/Брутен доход	70.77	73.34
Оперативни разходи/Средно активи	5.71	6.81
Брой персонал в края на годината	4 906	5 610
Брой клонове и филиали	291	308
Брой представителства	1 043	1 182
Брой АТМ	189	147
Инфлация в края на периода %	3.8	4.8
Заклучителен курс лв./щ.д.	1.88496	2.21926

РЪКОВОДНИ ОРГАНИ

Надзорен съвет

Кирил Ананиев

председател

Севдалин Мавров

заместник председател

Любка Качакова

член на Надзорния съвет

Управителен съвет

Красимир Ангарски

*председател на Управителния съвет
и главен изпълнителен директор*

Райко Карагъзов

*член на Управителния съвет
и изпълнителен директор*

Виолина Маринова

*член на Управителния съвет
и изпълнителен директор*

Огнян Йорданов

*член на Управителния съвет
и изпълнителен директор*

Стоян Пенков

член на Управителния съвет

ОБРЪЩЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Уважаеми дами и господа,

Изминалата 2002 г. бе един от най-успешните периоди в развитието на първата банкова група в България - Банка ДСК ЕАД. В резултат на активната си дейност Банка ДСК стана втората по големина банка, постигна високи финансови резултати, подобри ефективността си и не само запази, но и завоюва нови пазарни позиции.

През годината Банката продължи да защитава лидерската си позиция в банкирането на дребно, постигайки изключителен темп на нарастване на активите и капитала. Банката стана втора по големина на активите в страната, а реализираната печалба в размер на 40 682 хил. лв. е със 70 на сто по-висока от миналата година.

Същевременно Банка ДСК запази водещата роля на българския пазар на финансови услуги за населението и малкия и среден бизнес и защити позицията си на кредитор номер едно в страната. Поставената тенденция на нарастване на пазарните дялове на Банката по валутни услуги се запази, като институцията започна да предоставя на своите клиенти кредити и във валута.

Постигнатите изключителни резултати на Банка ДСК бяха оценени у нас и в чужбина. През изминалата година институцията бе удостоена със Златното отличие на фондация „Атанас Буров“ за 2002 г. за съхранението на българските банкерски традиции, а сп. „Банкер“ към групировката „Файненшъл таймс“ я удостои със званието „Банка на годината - 2002 за България“ за цялостната ѝ стратегия и развитие, реализирани отлични показатели и инициативи на Банката. За пръв път в историята на Банка ДСК, Муудис Инвестор сървисиз ѝ присъди кредитен рейтинг, първоначално определен на В2 по дългосрочните депозити (стабилна перспектива), ограничен от рейтинга на страната, като в последствие бе повишен на В2 (позитивна перспектива). Рейтингът за финансова стабилност на Банката е определен на D (стабилна перспектива), един от високите рейтинги, присъждани на държавни банки преди приватизация.

Добрите финансови резултати и стабилността на Банката послужиха като добра основа тя успешно да преодолява едновременно три предизвикателства - реструктуриране, развитие и подготовка за приватизация.

Искам да благодаря на клиентите, партньорите, служителите и на всички, които допринесоха за изключителното представяне на Банка ДСК през изминалата година и да им пожелаая успех и през настоящата година.

Красимир Ангарски
председател на УС и
главен изпълнителен директор

Банка
ДСК

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА
СРЕДА

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

Брутният вътрешен продукт през 2002 г. достигна 30.8 млрд. лв. В сравнение с предходната 2001 г. реалният му ръст е 4.0%¹.

Инфлацията в страната през 2002 г. е в рамките на предварителните прогнози. По данни на Националния статистически институт в края на 2002 г. индексът на потребителските цени достигна 3.8%. В сравнение с предишния отчетен период той е с 20.9% по-нисък. Факторите, които определят слабата инфлационна динамика са стабилното парично предлагане в резултат от функционирането на Валутния борд, свитото вътрешно потребление и значително по-слабите външни проинфлационни влияния.

За 2002 г. **приходите от продажби в промишлеността** са с 0.2% по-ниски от равнището от предходната година. Отраслите на добивната промишленост и отрасъла, осигуряващ електроенергия, топлоенергия, газообразни горива и вода, реализират спад на продажбите съответно с 1.0% и 2.0% и само фирмите от преработващата промишленост реализират слаб ръст от 0.1%.

Промишленото производство реализира ръст в размер на 2.6% в сравнение със същия период на предходната година. Не съществува „проблем“ с нарастване на запасите, защото те се формират в отраслите с най-висока реализация на продажбите през 2002 г.

Продължи процесът на слабо увеличение на заетостта, започнал от предходната 2001 г. За една година броят на заетите лица в страната е нараснал със 76 хил. души, а равнището им достигна 2704 хил. души. Заетите в частния сектор са 1694 хиляди, от които 78.7% са наети лица.

¹ По предварителни данни

макроикономическа среда

Над половината от зетите лица в страната (58.6%) работят в сектора на услугите, в индустрията са зети 32.8% и останалите намират своята реализация в селското стопанство.

Относителният дял на регистрираните **безработни** към трудовите ресурси се задържа на високи равнища въпреки тенденцията към намаление. В края на декември 2002 г. останалите без работа наброяват 544.2 хиляди или 16.8% от работната сила. За дванадесет месеца те са намалели с 92.3 хиляди или с 14.5%.

Средната месечна **работна заплата** през изминалите дванадесет месеца нарастна с 5.0% и в края на 2002 г. достигна 292 лв.

Наблюдението на бюджетите на домакинствата в страната показва подобряване на равнището на **доходите на населението**. Общите доходи средно на домакинство през декември 2002 г. са в размер на 515.6 лв. или с 25.9% повече отколкото през декември 2001 г. Нараства и реалният размер на общите доходи средно на домакинство. За изминалите дванадесет месеца покупателната им сила е с 19.0% по-голяма.

По данни на БНБ през 2002 г. **платежният баланс** приключи с **дефицит по текущата сметка** в размер на 678.7 млн. щ. д., или 4.4% от брутния вътрешен продукт. В сравнение със 2001 г. той е със 163.5 млн.щ. д. по-малко.

макроикономическа среда

Подобряването на салдото по текущата сметка се дължи на положителните салда по услугите (595.7 млн. щ. д.) и текущите трансфери (549.2 млн. щ. д.), както и на намаленото отрицателно салдо на статията доход. В същото време и през 2002 г. продължи нарастването на отрицателното салдо на търговския баланс (-1618.9 млн. щ. д.).

Финансовата сметка е с положителен баланс в размер на 1553.6 млн. щ. д. или 10.1% от БВП. Преките инвестиции в страната през 2002 г. възлизат на 458.0 млн. щ. д. В сравнение с предходната година обаче те са намалели с 355.9 млн. щ. д. или с 43.7% по-малко. Съществени разлики в отделните елементи на преките инвестиции в сравнение с предходната година се забелязват в дяловия капитал от приватизация - 136 млн. щ. д. срещу само 19 млн. щ. д. през 2001 г. През 2002 г. реинвестираната печалба е нараснала повече от 5 пъти.

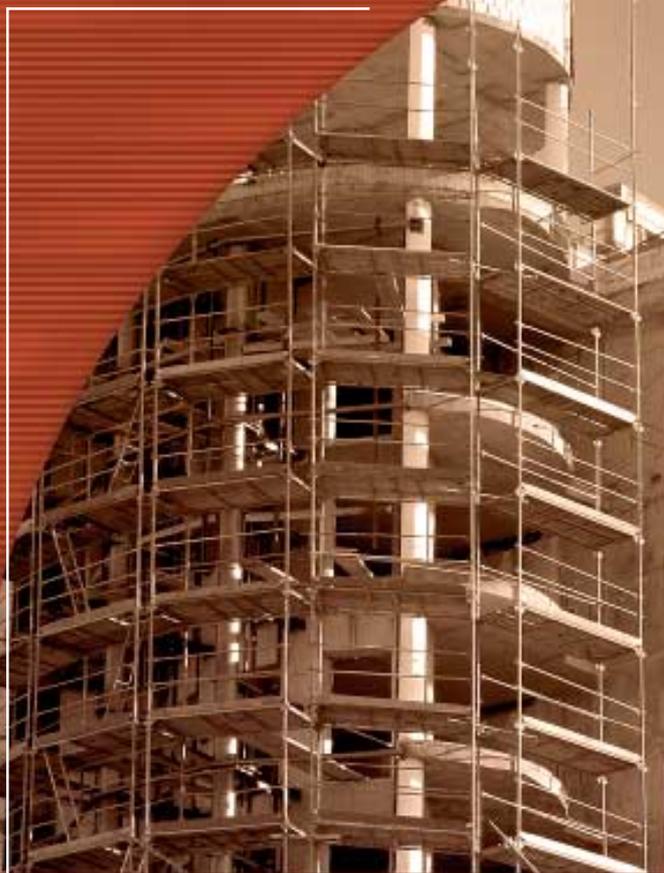
В края на 2002 г. **брутният външен дълг** на страната достигна 10 933 млн. щ.д., като 76.2% от него представлява държавния дълг. За изминалите дванадесет месеца брутният външен дълг е нараснал с 314 млн. щ. д., или с 3.0%. През 2002 г. са направени погашения по лихви и главници в размер на 1288.8 млн. щ. д. За една година съотношението Краткосрочен външен дълг/Валутни резерви на БНБ е намаляло с 1.0 процентни пункта до 34.0%, а брутния външен дълг към БВП - от 76.0% на 70.5%².

В края на 2002 г. **валутните резерви** на страната достигат 4575 млн. евро или с 12.6% повече от края на 2001 г.

² По предварителни данни за брутния вътрешен продукт

Банка
ДСК

Кредитиране на
реалната икономика -
МОСТ В БИЗНЕСА

БЪЛГАРИЯ:
ОСНОВНИ
МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ
ПОКАЗАТЕЛИ

	2002	2001
Реален сектор		
БВП - текущи цени (млн. лв.)	32 457*	29 618
БВП - реален растеж	4.50%	4.00%
БВП - дефлатор (%)	4.90%	6.40%
БВП - текущи цени (млн. щатски долари)	15 589	13 557
Инфлация (%)		
- в края на периода	3.80%	4.80%
- средногодишна	5.80%	7.40%
Валутен курс лев/долар		
- заключителен	1.8850	2.2193
- средногодишен	2.0820	2.1922
Безработица (средногодишно хил. души)		
- в процент от трудовите ресурси	544.20	669.60
	16.80%	17.50%
Платежен баланс - млн. щатски долари		
Текуща сметка	-678.70	-885.00
в процент към БВП	-4.40%	-6.80%
Търговски баланс	-1 618.90	-1 565.80
Износ	5 578.10	5 099.20
Внос	-7 197.00	-6 664.90
Преки чуждестранни инвестиции в България	478.70	812.90
в т.ч. приватизация	135.60	19.20
Общ баланс	715.20	397.60
Официални резерви (млн. щ. долари)		
Депозит на бюджета в БНБ (млн. щ. долари)	4 746.80	3 579.00
Държавен дълг общо (млн. щ. долари)	1 610.00	1 158.60
Държавен дълг (в процент от БВП)	10 932.90	9 903.50
	70.50%	76.00%
Парични и кредитни агрегати - млн. лева		
М 1	5 542.70	4 883.80
Квзипари	8 038.60	7 217.00
спестовни депозити	646.40	548.50
срочни депозити	2 291.10	1 910.30
валутни депозити	5 101.10	4 758.20
М 2	13 581.30	12 100.80
М 3	14 146.50	12 600.10
в лева	8 847.50	7 630.00
във валута	5 299.00	4 970.10
Вътрешен кредит		
Вземания от правителствения сектор	7 855.20	6 204.70
Вземания от неправителствения сектор	1 423.30	1 737.80
вземания от държавни предприятия	6 431.90	4 466.90
вземания от частни предприятия	334.10	202.60
вземания от населението	4 799.60	3 361.10
други	1 254.30	873.50
	43.80	29.80

*Забележка: Данните за БВП са предварителни

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

Финансовата група Банка ДСК приключи 2002 г. с печалба след данъчно облагане в размер на 26 850 хил. лв. В сравнение с предходната година финансовият резултат е с 21.6% по-висок.

Доход от банкови операции

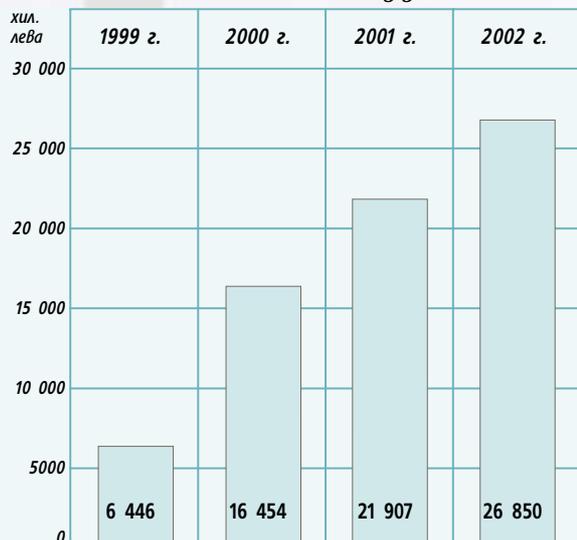
За 2002 г. доходът от банкови операции е 140.8 млн. лв. Спрямо 2001 г. той е нараснал с 13.6%. При това приходите от лихви нарастват с по-нисък темп (12.2%) от нелихвените приходи, които реализират най-висок ръст за последните години (27.5%).

Нетен лихвен доход

Нетният лихвен доход е основен фактор за формиране печалбата на Банката. Към 31.12.2002 г. той бе 123 695 хил. лв., а относителното му тегло от 87.8% в структурата на дохода от банкови операции намалая с 1.3 процентни пункта. Спрямо предходната 2001 г. увеличението на нетния лихвен доход е с 12.2%. Той е формиран от лихвени приходи в размер на 157 085 хил. лв. и лихвени разходи за 33 390 хил. лв.

Лихвените приходи през 2002 г. се увеличили с 19 319 хил. лв. или с 14.0% повече от 2001 г. В структурата на лихвените приходи продължиха да доминират приходите от лихви по кредити на населението, които се увеличили с 14 119 хил. лв. или с 15,6% спрямо предходния период. В структурата на общия лихвен приход те представляват 69%. На следващо място са приходите от лихви по

Печалба след данъчно облагане

▶ **финансов преглед**

кредити на корпоративни клиенти, които са 12.0% от общия лихвен приход. Към края на 2002 г. те нарастнаха с 4,7% спрямо предходната година. Приходите от лихви от ценни книжа се увеличиха с 52,8%. Портфейлът от ценни книжа през изтеклата година бе значително увеличен и реструктуриран. С най-малък относителен дял в структурата на лихвените приходи (3,9%) и с отрицателен ръст в сравнение с миналата година са приходите от лихви, получени от банки и други финансови институции.

През 2002 г. е по-високо процентното нарастване на нетните приходи от лихви във валута (23,5%) като резултат от изменението на валутната структура на портфейла от ценни книжа. Освен това през второто полугодие на 2002 г. стартира валутното кредитиране на корпоративни клиенти и граждани.

По-ниският темп на нарастване на лихвените приходи се дължи на следните фактори:

Ниското равнище на лихвите на международните пазари. Тримесечния LIBOR бе намален с 0,4 процентни пункта от 1,82% през м. януари до 1,41% в края на годината. Европейската централна банка намали EURLIBOR от 3,34% за м. януари, до 2,94% през м. декември - с 0,4 процентни пункта. Осреднената стойност на основния лихвен процент за 2002 г. е 3,96% при 4,48% през 2001 г.

Вторият фактор е изострянето на ценната конкуренция, особено при предоставянето на кредити на търговски дружества, което доведе до намаление на номиналните лихви.

Лихвената доходност по ценните книжа общо в инвестиционен и оборотен портфейл за 2002 г. бе 6,13%, като тя бе съответно 6,10% за лева и 6,20% за валута;

По кредитните продукти за населението лихвената доходност бе 15,4%;

По кредитите за корпоративни клиенти доходността от лихви за 2002 г. бе 13,8%;

По кредитите на бюджета този показател възлезе на 13,2%.

Лихвените разходи за 2002 г. бяха 33 390 хил. лв. Увеличението им спрямо 2001 г. е 21.3% или 5 857 хил. лв. В условията на намаление на пазарните лихвени равнища банката не промени лихвите по депозитите си.

▶ **финансов преглед**

През 2002 г. Банка ДСК продължи да поддържа висока стойност на съотношението Нетен лихвен доход/Средно общо активи в размер на 6.9%. За банковата система това съотношение е 4.1% и нивото му е повлияно от тенденцията на намаляване на цената на кредита.

Нетни нелихвени доходи*Нетен доход от такси и комисиони*

Нетният доход от такси и комисиони към 31.12.2002 г. е 10 812 хил. лв. В сравнение с 2001 г. той е с 19.3% повече. Изменението се дължи както на увеличението на обема на бизнеса на банката, така и на промените в цените на някои такси и комисиони.

Приходите от такси и комисиони по левовите операции са 11 555 хил.лв. като се увеличиха с 14.6% в сравнение с предходната година. В най-висока степен нарастването се дължи на таксите и комисионите по преводните операции, по кредитните операции на населението и транзакциите чрез терминални устройства и дебитни карти.

Приходите от такси и комисиони по валутните операции са 962 хил. лв.

Нетен доход от операции с ценни книжа

За годината банката реализира нетни приходи от търговия и преценка на ценни книжа, общо в инвестиционен и оборотен портфейл, в размер на 6 316 хил. лв. или с 43.9% повече от предходната година, когато бяха 4 390 хил. лв. Това се дължи основно на увеличението на обема на операциите с ценни книжа.

Нетен доход от курсови разлики от валутни операции

Нетните приходи от курсови разлики от валутни операции към 31.12.2002 г. бяха 1 917 хил. лв., което представлява 1,4% от дохода от банковите операции. През предходната година те бяха 618 хил. лв. и 0,5% от дохода от банковите операции. Увеличението на тези приходи е резултат от увеличаване на валутните операции в цялата пласментна структура на банката. Това продължава да бъде един от потенциалните източници за увеличаване на дохода от основна дейност и в бъдеще.

финансов преглед

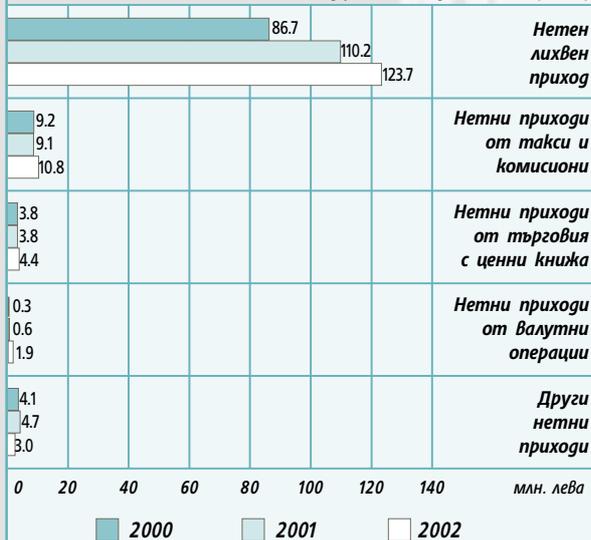
Разходи по икономически елементи

Разходите по икономически елементи през 2002 г. достигнаха 101.8 млн. лв. Нарастването спрямо предходната година бе 8.1% но е по-ниско от темпа на нарастване на общата сума на активите и приходите от банкови операции. През годината най-висок годишен ръст от елементите на разходите отбелязаха тези за труд и социални плащания - 11.9%, като техния дял в общия обем на разходите по икономически елементи нарастна от 46.2% през 2001 г. на 47.8% през 2002 г. Разходите за социално осигуряване запазиха обема си, докато увеличението бе в посока на нарастване на работната заплата на персонала, основно от компонента, който се разпределя на база на постигнати резултати.

На второ място в структурата на разходите са разходите за материали с 20.8%, следвани от разходите за амортизации - 16.5%. Високият дял на последните се дължи на направените инвестиции на Банка ДСК в новата информационна система и за развитие на АТМ и POS мрежата.

Оперативната ефективност, изразена със съотношението Разходи по икономически елементи/Средно всичко активи през 2002 г. значително се подобри. В резултат на изпреварващия ръст на активите в сравнение с ръста на разходите в сравнение с 2001 г. тя намаля с 1.1 процентни пункта и достигна 5.7%.

Брутен оперативен доход

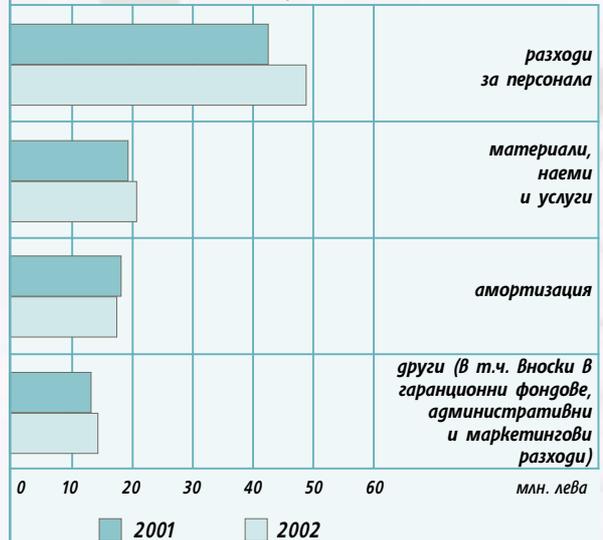

финансов преглед

Рентабилност

През 2002 г. банката достигна ниво на възвръщаемост на активите от 1.51% и ниво на възвръщаемостта на капитала от 12.22%.

Разходи по икономически елементи

АКТИВИ И ПАСИВИ

В края на 2002 г. активите на групата Банка ДСК достигнаха 2036 млн. лв. или с 33.0% повече от края на предходната година. През 2002 г. банката е безспорен лидер в темпа на нарастване на активите. Увеличението им е с 506 млн. лв. и е по-голямо от нарастването на активите на първите осем по големина банки в страната. За предходната година увеличението е 286 млн. лв.

Растеж и структура на активите

През изтеклата година съществено се промени структурата на активите. За изминалия период валутните активи на банката нараснаха с 89.6% при нарастване 24.9% на левовия компонент. Относителният дял на валутните активи нарастна от 18.0% на 25.3% в края на 2002 г.

Кредитирането продължи да бъде един от основните приоритети на банката. През 2002 г. кредитите нараснаха със 196 млн. лв. или с 27.0%. На този етап Банка ДСК се стреми към запазване на пазарните си позиции и устоява на конкурентния натиск особено в сектора на кредитите за населението.

Най-голям дял в кредитния портфейл на банката представляват вземанията от населението - 86.6%. През последните дванадесет месеца те се увеличиха със 155 млн. лв. или с 24.1%, което представлява 39.3% от

активи и пасиви

размера на активите на банката. В обемът на този вид вземания преобладават кредитите за текущо потребление. В резултат на по-високата кредитоспособност на населението и на промени в правилата за кредитиране в отговор на изменението на конкуренцията в сектора, средният размер на този кредит съществено нарастна.

През 2002 г. Банка ДСК увеличи и портфейла си от кредити за корпоративни клиенти. В сравнение с края на предходната 2001 г. тези вземания нараснаха с 22.5%, като основният акцент е върху кредитите, предназначени за микро-, малкия и среден бизнес. През 2002 г. над 1000 броя са само кредитите в сегмента на микропредприятията.

През изтеклата година най-голям дял от кредитния портфейл за бизнес клиенти зае отрасъл „Търговия, ремонт и техническо обслужване“ - 41.4%. На второ място бяха фирмите от преработваща промишленост с 30.0%. Над 8% бяха кредитите за туризма и 6% за строителството. 37.4% от кредитния портфейл на банката е с инвестиционна насоченост.

Банката участва в съвместни програми с Министерството на труда и социалната политика (Програма за насърчаване на малките и средни предприятия) и Министерството на земеделието и горите (Програма „САПАРД“).

Структура на актива на Банка ДСК към 31.12.2001 г.

Структура на актива на Банка ДСК към 31.12.2002 г.

активи и пасиви

Кредитен портфейл на Банка ДСК

	31.12.2002	31.12.2001
Отпуснати кредити - всичко	923 513	727 367
Кредити за бюджета	483	596
Кредити за корпоративни клиенти	156 813	122 935
Частни корпоративни клиенти	152 299	122 225
Държавни корпоративни клиенти	4 514	710
Кредити за домакинства	799 383	643 980
Провизии	-33 166	-40 144

Ценните книжа в инвестиционен портфейл през 2002 г. бяха третата по значимост позиция в активната част на баланса на банката (307.9 млн.лв.). За отчетния период обемът им нарасна 5.5 пъти и дялът им в актива се увеличи от 3.7% на 15.1%.

При ценните книжа предназначени за продажба (оборотен портфейл) се наблюдава обратна тенденция и към 31.12.2002 г. балансовата им стойност бе в размер на 212.0 млн. лв., като относителният им дял за наблюдавания период се сви от 17.9% на 10.4%.

Портфейлът на банката е добре диверсифициран, състои се основно от държавни ценни книжа и обхваща всички матуриретни зони. Същевременно качествена промяна през 2002 г. бе значителното нарастване на дела на валутните ценни книжа.

В сравнение с предходната година, когато най-голям темп на нарастване бе отчетен при вземанията от банки и други финансови институции, през 2002 г. тази част от актива реализира ръст от 18.3% и в края на годината достигна 351.4 млн. лв. Значителна

Структура на кредитния портфейл на Банка ДСК към 31.12.2001 г.

активи и пасиви

част от ресурса с източник предлагането на валутни услуги на клиентите на банката се пренасочи от търговия на междубанковия пазар към придобиване на по-доходоносни ценни книжа от международните пазари.

Растеж и структура на пасивите

През 2002 г. депозиранията средства в Банка ДСК нараснаха с 31.0% и в края на годината достигнаха 1724.7 млн.лв. От тях най-голям номинален ръст (151.1%) отбеляза депозитите на банковите институции. Въпреки това техният дял в общия размер на пасивите бе само 0.4%. Най-голям дял в структурата на пасива заеха депозитите на нефинансови институции и други клиенти - 84.3%. В края на 2002 г. те достигнаха 1716.8 млн.лв., което е 96.5% от привлечените средства от външни клиенти.

Структура на депозитната база на Банка ДСК към 31.12.2001 г.

	2002	2001
Срочни депозити в лева	36.2 %	40.2 %
Срочни депозити във валута	17.6 %	11.2 %
Спестовни депозити	30.4 %	33.4 %
Безсрочни депозити	15.8 %	15.2 %

От две години Банка ДСК предлага валутни операции във всички клонове на своята мрежа. Това определя значимия ръст (над 2 пъти) на валутната компонента в структурата на депозитите от нефинансови институции и други клиенти. Към 31.12.2002 г. те са в размер на 382.2 млн.лв. левова равностойност и представляват 18.8% от общия размер на пасивите.

Структура на кредитния портфейл на Банка ДСК към 31.12.2002 г.

▶ **активи и пасиви**

В структурата на привлечените средства от нефинансови институции през 2001 г. настъпиха промени в посока на намаление на дела на депозитите на граждани и домакинства от 90.5 % на 83.5 %, за сметка на увеличените дялове на привлечените средства от корпоративни клиенти, обществени организации и бюджета. Депозитите на граждани в края на 2002 г. достигнаха 1433.2 хил. лв.

Структура на депозитите

	2002		2001	
	хил. лева	отн. дял в %	хил. лева	отн. дял в %
Общо депозити	1 724 656	100.00	1 316 456	100.00
Банки и групи				
финансови институции	7 808	0.50	3 110	0.20
Корпоративни клиенти	238 769	13.80	97 399	7.40
Домакинства	1 433 204	83.10	1 189 053	90.30
Държавен бюджет	44 875	2.60	26 894	2.00

Картови разплащания

Банка ДСК е един от лидерите в банковата система по брой издадени електронни дебитни карти. В края на 2002 г. броят на клиентите на банката, които ползват тази услуга достигна 301.4 хиляди като през последните дванадесет месеца бяха издадени 116 хиляди нови дебитни карти.

Банката продължи стратегията си за подобряване качеството на банковите услуги и разширяване на инфраструктурата, като разположи нови 42 ATM и 64 POS устройства, с което общият им брой достигна съответно 189 и 186.

Банката продължи да разширява и участието си в системата „Периодични плащания през ATM“, с което предостави възможност на по-голям брой притежатели на дебитни карти да извършват разплащания към Електроснабдяване, Топлофикация - София и Мобиком.

Кореспондентски отношения

През 2002 г. банката работи активно в областта на кореспондентските отношения за разширяване на предлаганите продукти - акредитиви и доверително управление на активи.

Все по-висока роля в дейността на банката придобиват международните разплащания. Броят на международните операции нарастна през 2002 г. с 230 %, а обемът им - с 394 %.

▶ **активи и пасиви**

Банката предлага и парични преводи за чужбина чрез системата *MoneyGram*.

През 2002 г. се увеличи и броят на кореспондентските банки. Към 31.12.2002 г. Банка ДСК има разменени двустранни SWIFT ключове с 620 банки от 88 страни.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

През 2002 г. в Банка ДСК продължи изграждането на система от правила и процедури за управление на различните видове риск в съответствие с изискванията на Банков надзор на БНБ и измененията на Базелските стандарти с акцент върху тяхното усъвършенстване и изготвяне на методика по прилагането им. Банката използва съвременни методи за управление на пазарния риск като „VaR“ (Value-at-Risk) и статичния „Gap“ анализ. Банка ДСК бе един от участниците в пилотното прилагане на новите правила за оценка на капиталовата адекватност на Базелския комитет, включваща методология за идентификация, измерване и управление на операционния риск и заделяне на рисков капитал.

Общата капиталова адекватност на банката към 31.12.2002 г. бе 20.58 %, като в сравнение с края на 2001 г. тя се увеличи с 2.89 процентни пункта. Преоценката на дълготрайните материални активи силно капитализира банката и осигури значителен потенциал както за растеж, така и за поемане на по-висок риск и повишаване на доходите. В условията на общо намаление на капиталовото покритие в системата Банка ДСК има съществено конкурентно предимство на значителна капиталова база.

За разлика от останалите участници на пазара, чиято обща капиталова адекватност намалява, Банка ДСК увеличи своята способност да поема риск и увеличи възможностите си за експанзия на пазара. По-ниските стойности на този показател в сравнение с този на банковата система се дължи на спецификата на Банка ДСК - значителен дял от общия рисков компонент на банката се формира от експозициите на потребителски кредити, които представляват актив с високо качество, но с високо рисково обезпечение по стандартите за определяне на капиталовата адекватност.

Кредитният портфейл е ниско рисков. От рисковите експозиции на банката в края на годината редовни са 97.51%, под наблюдение - 1,23%, нередовни - 0,31%, съмнителни - 0,22% и загуба - 0.73%, като в края на предходната година те са били съответно - 95.44%, 1.92%, 0.48%, 0.3% и 1.86%.

Големите експозиции към клиент или група свързани лица са минимални. Те са формирани само от вземания от финансови институции и държавата, което е индикация за нисък присъщ кредитен риск.

Коефициентът, който определя състоянието на ликвидност към 31.12.2002 г., съгласно изискванията на Наредба №11 на БНБ - съотношението между ликвидни активи на разположение като процент от привлечените средства - възлиза на 28.2%, което е сравнително високо за системата.

Нетната открита валутна позиция на Банка ДСК в края на 2002 г. е къса, в рамките на нормативните изисквания: 3,35% от капиталовата база на банката. По всички отделни валути откритите валутни позиции са в рамките на нормативните изисквания съгласно Наредба №4 на БНБ.

ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА

През 2002 г. Банка ДСК е направила капиталови разходи в размер на 9.2 млн. лв., като реализира намаление от планирания обем в размер на 59.4%. През 2002 г. най-висок относителен дял в капиталовите разходи бяха тези за въвеждане на новата информационна система и обновяване на компютърната техника (54.2%) и разходите за развитие на мрежата от АТМ и POS-устройства (17.1%).

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Продължи работата по внедряването на новата информационна система на Банка ДСК ПП „Дименшън“. Основните усилия бяха съсредоточени върху извършването на реалните конверсии, върху оперативното оформяне и разширяване на функционалните възможности на системата, както и върху организационни действия за ефективно развитие на проекта.

КЛОНОВА МРЕЖА

Банка ДСК разполага с най-широката клонова мрежа в банковата система в България. През изминалата 2002 г. се запази националният характер на нейното покритие при подобрене на дейността ѝ. В резултат на извършвания анализ на ефективността на поделенията, както и на база на статистическа информация за настъпили демографски промени, продължава процеса на текущото оптимизиране на мрежата от поделения с цел повишаване ефективността, запазване на достигнатите позиции и по-адекватно присъствие на банката в различните райони. Мрежата от поделения на Банка ДСК се състои от следните структурни единици:

Клонова мрежа на БДСК

31.12.2002 г. 31.12.2001 г.

Районни клонове	29	30
Клонове	95	121
Филиали I-ва степен	103	91
Филиали II-ра степен	64	66
Представителства	1043	1182

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Численост на персонала и работна заплата

Продължи процеса на оптимизиране на персонала в посока на увеличение на гела на служителите, заети непосредствено с обслужването на клиенти.

В края на годината списъчният персонал на Банка ДСК бе 4906 души или с 12.6% по-малко от края на предходната година.

Средната месечна работна заплата в банката за 2002 г. нарастна с 27%. В структурата ѝ се увеличи дялът на променливата част, която е функция от постигнатия резултат вследствие на усъвършенстването на стимулиращите подходи за насърчване на клиентоориентираното поведение и ефективността в дейността на поделенията и отделните служители.

Квалификация

Въз основа на утвърден план за повишаване на квалификацията през 2002 г. са регистрирани 3999 участия на служители в различни форми на обучение. Дейността по вътрешнобанково обучение през годината е фокусирана в следните направления:

- въвеждане на новата информационна система;
- подобряване на подготовката на служителите по дистрибуцията на новите продукти и вътрешната нормативна уредба.

През 2002 г. стартира и стажантска програма.

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ И ПРОЕКТИ

Основният акцент в международната дейност на Банка ДСК през годината бе подготовката за предстоящата приватизация, което намери израз в задълбочаване на съществуващите и създаване на нови контакти с финансови институции от различни страни по света, съвместна дейност с международния консултант по продажбата - Джей Пи Морган и на потенциалните инвеститори, и изпълнение на международните проекти.

▶ международна дейност и проекти

През 2002 г. бяха завършени проектите за организация и бюджетиране на клоновата мрежа, по които Банката получи консултантска помощ от ФГСКМС (Фондацията на германските спестовни каси за международно сътрудничество), целящи оптимизиране на дейността и внедряване на съвременни и ефективни банкови операции. В процес е проектът за визуализация на клиентските салони, в резултат на който ще се осигури по-голямо удобство за клиентите и ще се подобри качеството на тяхното обслужване. С това десетгодишното двустранно сътрудничество с ФГСКМС бе успешно завършено.

Банката продължи ангажиментите си във връзка с членството си в Световния институт на спестовните каси, както и редовните контакти с международни сдружения, в които членува - групата на Балканските спестовни каси, Баварската жилищно-спестовна каса и други финансови институции от чужбина.

През 2002 г. Банка ДСК бе избрана за „Банка на годината 2002 за България“ от списание „Банкер“ към групировката Файненшъл таймс. Престижната награда бе присъдена за цялостна стратегия и развитие и постигнати отлични показатели за растеж и ефективност. Наградата потвърждава водещата позиция на Банка ДСК в банковата система в България и показва нарастващия ѝ авторитет в международната банкова общност.

Високата международна оценка допринесе за повишаване стойността на Банка ДСК в един изключително важен за институцията предприватизационен период.

Добрите финансови резултати, реализацията на поставените цели, както и получените международни и национални признания свидетелстват за изключително успешното развитие на институцията и са основа за оптимистични очаквания за успешен приватизационен процес.

Потребителски и
жилищни кредити -
ДОСТЪПНИТЕ
БАНКОВИ ПРОДУКТИ
ЗА НАСЕЛЕНИЕТО

Банкова група ДСК

Консолидирани счетоводни отчети
за годината към 31 декември 2002 г.

С независим одиторски доклад

ДОКЛАД

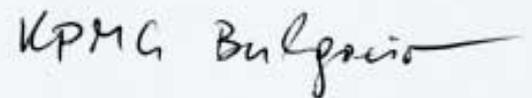
НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на Банка ДСК ЕАД

Ние извършихме одит на консолидирания счетоводен баланс на Банка ДСК ЕАД и дъщерните ѝ дружества (Банкова група ДСК) към 31 декември 2002 година, както и отнасящите се към него, отчет за приходи и разходи и отчета за паричния поток за годината приключваща към тази дата. Отговорността за изготвянето на тези консолидирани финансови отчети се поема от ръководството. Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение, основаващо се на извършения от нас одит.

Ние извършихме одита в съответствие с международните одиторски стандарти, издадени от Международната федерация на счетоводителите. Съгласно изискванията на тези стандарти, ние следва да планираме и извършим одита така, че да получим достатъчно доказателства за това, че финансовите отчети не съдържат съществени неточности. Одитът включва проверка, на базата на извършени тестове, за обосновааност на сумите и оповестяванията, представени във финансовите отчети. Той също така включва оценка на прилаганите счетоводни принципи и съществените преценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на финансовите отчети. Смятаме, че извършеният от нас одит ни дава достатъчно основание за изразяване на одиторско мнение.

В резултат на това удостоверяваме, че консолидираните финансови отчети дават вярна и честна представа за финансовото състояние на Банкова група ДСК към 31 декември 2002 година, както и резултата от дейността и промяната в паричните потоци за годината, приключваща на тази дата и са изготвени в съответствие с международните счетоводни стандарти, приети от Съвета по международни счетоводни стандарти.

20 март 2003
КПМГ България ООД
Ул. Фритъф Нансен 37
София
България

**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ СЧЕТОВОДЕН ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2002 Г.,
ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С МЕЖДУНАРОДНИТЕ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ**

Консолидиран отчет за приходи и разходи

За годината към 31 декември 2002 г.

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	2002	2001
Приходи от лихви и аналогични приходи		157 085	137 766
Разходи за лихви и аналогични разходи		(33 390)	(27 533)
Нетни приходи от лихви	3	123 695	110 233
Приходи от такси и комисионни		12 517	10 489
Разходи за такси и комисионни		(1 705)	(1 428)
Нетни приходи от такси и комисионни	4	10 812	9 061
Нетни приходи от търговски операции	5	6 316	4 390
Общо приходи от дейността		140 823	123 684
Административни разходи	6	(101 752)	(94 130)
Загуби от обезценка	7	(6 967)	(7 797)
Други нетни приходи	8	2 950	4 668
Дял от финансовия резултат на асоциирани предприятия		100	(314)
Печалба преди данъчно облагане		35 160	26 111
Данъци	9	(8 511)	(4 188)
Печалба след данъчно облагане		26 649	21 923
Дял от печалбата на миноритарните собственици		201	(16)
Печалба за разпределение между акционерите в групата		26 850	21 907

Отчетът за приходи и разходи следва да се разглежда заедно с приложенията, представляващи неразделна част от счетоводните отчети, представени на страници 25 до 42.

Консолидиран баланс

Към 31 декември 2002 г.

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	2002	2001
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	10	351 630	269 159
Финансови активи за търгуване	11	212 020	273 861
Инвестиции	12	307 935	56 336
Вземания от банки и други финансови институции	13	85 043	95 041
Вземания от нефинансови институции и други	14	923 513	727 367
Дълготрайни активи	15	151 563	104 116
Други активи	17	4 379	4 621
Общо активи		<u>2 036 083</u>	<u>1 530 501</u>
ПАСИВИ			
Депозити от банки и други финансови институции	18	7 808	3 110
Депозити от нефинансови институции и други	19	1 716 848	1 313 346
Други пасиви	20	34 401	18 445
Задължения по отложени данъци	16	20 171	10 956
Общо пасиви		<u>1 779 228</u>	<u>1 345 857</u>
Малцинствено участие		857	1 058
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ			
Капитал	22	93 984	70 000
Резерви	22	<u>162 014</u>	<u>113 586</u>
Общо капитал и резерви		<u>255 998</u>	<u>183 586</u>
Общо пасиви, малцинствено участие, капитал и резерви		<u>2 036 083</u>	<u>1 530 501</u>
Задбалансови пасиви			
Условни задължения	23	<u>3 882</u>	<u>2 749</u>

Балансът следва да се разглежда заедно с приложенията, които са неразделна част от тях, представени на страници 25 до 42.

**Консолидиран отчет за паричния поток
За годината към 31 декември 2002**

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	2002	2001
Нетен паричен поток от основна дейност			
Печалба след данъчно облагане		26 850	21 907
Увеличение от обезценка на лоши и несъбираеми вземания	7	6 967	7 797
Увеличение от обезценка на дълготрайни активи		4 422	
Амортизация	15, 8	16 970	17 569
Печалба от продажба на дълготрайни активи		(254)	(66)
Отложени данъци и други непарични изменения		(4 781)	(6 244)
Дял от финансовия резултат на асоциирани предприятия		(100)	298
Нетна печалба от малцинствено участие		(201)	16
Нетен паричен поток от основна дейност, преди изменения в активите и пасивите от основната дейност		49 873	41 277
Промяна в активите, участващи в основната дейност			
Намаление/(увеличение) на ценни книжа в оборотен портфейл		61 841	(20 176)
Увеличение на предоставените кредити на нефинансови институции и други клиенти		(203 113)	(168 599)
Увеличение на вземанията от банки и други финансови институции		9 998	20 368
(Увеличение)/намаление вземанията по лихви и други активи		242	20 951
Промени в пасивите, участващи в основната дейност			
Нетно увеличение на задължения по предоставени депозити от банки		4 698	2 604
Нетно увеличение на задължения по предоставени депозити от нефинансови институции		403 502	278 734
Нетно увеличение на начислени лихви и други пасиви		15 956	(2 955)
Нетни парични потоци от основна дейност		342 997	172 204
Парични потоци от инвестиционна дейност			
(Придобиване) на дълготрайни активи, нетно	15	(12 088)	(20 020)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи		3 061	
Увеличение на инвестициите, държани до падеж		(251 499)	
Нетно (увеличение)/намаление на инвестициите в асоциирани предприятия			(2 330)
Нетно (увеличение)/намаление на инвестиционни ценни книжа и на инвестиции в свързани предприятия			769
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(260 526)	(21 581)
Нетно увеличение на парични средства и парични еквиваленти		82 471	150 623
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода	10	269 159	118 536
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	10	351 630	269 159

Отчетът за паричния поток следва да се разглежда заедно с приложенията, представляващи неразделна част от счетоводните отчети, представени на страници 25 до 42.

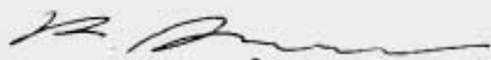
Консолидиран отчет за собствения капитал

За годината към 31 декември 2002

<i>В хиляди лева</i>	Основен капитал	Нераз- пределена печалба	Задъл- жителни резерви	Прео- ценъчни резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2002	70 000	59 060	32 370	-	161 430
Други трансфери	-	249	-	-	249
Нетна печалба за годината	-	21 907	-	-	21 907
Салдо към 2001	70 000	81 216	32 370	-	183 586
Капитализирани резерви	23 984	(23 984)	-	-	-
Преоценъчен резерв от съглотрайни материални активи	-	-	-	59 558	59 558
Задължения по отсрочени данъци отнесени към преоценъчен резерв	-	-	-	(13 996)	(13 996)
Нетна печалба за периода	-	26 850	-	-	26 850
Салдо към 31 декември 2002	93 984	84 082	32 370	45 562	255 998

Отчетът за собствения капитал следва да се разглежда заедно с приложенията, които са неразделна част от счетоводните отчети, представени на страници 25 до 42.

Финансовите отчети са одобрени от изпълнителните директори на 20 март 2003 г.

Красимир Ангарски
главен изпълнителен директор

Виолина Маринова
изпълнителен директор

1. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ

(а) Правен статут

Банка ДСК (преди Държавна Спестовна Каса) е създадена на 2 март 1951 година в България като централизирана депозитно-приемателна институция. От 1998 година Банка ДСК получава лиценз да оперира като търговска банка с пълен банков лиценз.

На 26 януари 1999 г. Софийски градски съд регистрира ДСК като еднолично акционерно дружество с 100% участие на държавата. През 2001 г., съгласно съдебно решение Банка ДСК е пробразувана в акционерно дружество с капитал разпределен между Министерски Съвет на Република България - 75% и Банковата консолидационна компания АД - 25%.

На 29 ноември 2002 г. Софийски градски съд регистрира като едноличен собственик на 100% от капитала на Банка ДСК, Банковата Консолидационна Компания (БКК).

Към 31 декември 2002 г. са консолидирани счетоводните отчети на Банка ДСК ЕАД и дъщерните ѝ дружества.

(б) Приложими стандарти

Счетоводните отчети са изготвени в съответствие с международните счетоводни стандарти, приети от Комитета по международни счетоводни стандарти (КМСС) и тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения към него.

(в) База за изготвяне

Счетоводните отчети са представени в хиляди български лева (деноминирани).

Счетоводните отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за дериватните финансови инструменти, финансовите активи и пасиви за търгуване, както и активите за продажба, с изключение на тези, за които липсва надеждна база за определяне на справедливата им стойност. Признатите активи и пасиви, които са хеджирани, са отчетени по справедливата им стойност от гледна точка на хеджирания риск. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви са отчетени по амортизационна или историческа стойност и са преизчислени, за да отразят ефекта от хиперинфлацията, където е необходимо.

Преди 1998 г. българската икономика оперира в условията на свръхинфлация, поради

база за изготвяне

което счетоводните отчети на Банковата група ДСК за 1997 са преизчислени, в съответствие с изискванията на МСС 29 - „Счетоводно отчитане при свръхинфлационни икономии“. Тези финансови отчети са преизчислени спрямо промените в общата покупателна способност на българския лев и в резултат на това са представени в мерната единица валидна на 31 декември 1997 година. Свръхинфлационните корекции са направени като е използван индекс на потребителските стоки, изчислен и публикуван от Националния Статистически Институт.

През 1998 година темпът на нарастване на инфлацията намалява и икономиката престава да оперира в условията на свръхинфлация. В резултат на това Банкова група ДСК използва стойностите, представени в мерната единица валидна към края на 1997 г. като основа за преизчисление на стойностите отразени в счетоводните ѝ отчети.

(г) Основа за консолидация

(i) Дъщерни дружества

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Контрол съществува когато Банката притежава пряка или непряка възможност да управлява финансовата и оперативна политика на едно дружество, като по този начин получи печалби от дейността му. Счетоводните отчети на дъщерните дружества се включват в консолидираните финансови отчети от датата на възникване на контрола над предприятието до датата на прекратяване му. Всички вземания и задължения, приходи и разходи, както и вътрешногруповите печалби в резултат на извършени операции между дружества от Групата се елиминират, освен в случаите в които те са несъществени. Частта от приходите на дъщерните предприятия на Банката, която отговаря на пропорционалния дял на миноритарните акционери се представя отделно от собствения капитал в перото „Малцинствено участие“.

(ii) Асоциирани дружества

Асоциирани дружества са онези компании, в които Банката има значително влияние, но не осъществява контрол върху финансовата и оперативната им политика. Инвестициите в асоциирани дружества се от-

► база за изготвяне

читат по метода на собствения капитал. Методът включва признаването в отчета за приходи и разходи на дела на Банката в общата сума на признатите печалби и загуби на асоциираните предприятия за годината. Делът на Банката в асоциираните предприятия се отчита в баланса по стойност която отразява дела на Банката в нетните активи на предприятието и включва положителната репутация, възникнала при придобиването както и амортизацията на тази положителна репутация.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

(а) Признаване на приходи

Приходите от и разходите за лихви се признават съгласно принципа на начисляването, на база ефективна доходност на актива или съответната променлива доходност. Приходите от и разходите за лихви включват амортизация на сконто и премии, както и на разлики между първоначалната балансова стойност и стойността на падеж на база ефективен лихвен процент.

Приходите от и разходите за такси и комисионни от финансови услуги на Банкова група ДСК се признават в отчета за приходи и разходи в момента на възникването им.

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване.

(б) Валутни операции

Валутните операции се оценяват по официалния валутен курс в деня на операцията. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност се преоценяват по официалния курс за деня. Курсовите разлики, възникнали в резултат на преоценката, се отчитат в отчета за приходи и разходи. Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се отчитат по официалния валутен курс в деня на операцията. Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по справедливата им стойност, се преоценяват във валутата на отчетите по официалния курс в деня на придобиване.

► основни елементи

на счетоводната политика

(в) Финансови инструменти

(i) Класификация

Инструменти за търгуване са тези, които Банкова група ДСК държи основно с цел краткосрочна печалба. Те включват инвестиции, придобити кредити и дериватни инструменти, които не са предназначени за определена цел и ефективни хеджиращи инструменти както и задължения по краткосрочни продажби на финансови инструменти. Нетни вземания по деривативи за търгуване (положителни промени в справедливата стойност), както и закупените опции, ако има такива, се отчитат като активи за търгуване. Всички нетни задължения по деривативи за търгуване (отрицателни промени в справедливата стойност), както и издадени опции, ако има такива, се отчитат като пасиви за търгуване.

Кредити и вземания, възникнали при Банката са тези инструменти, издадени от Банката посредством осигуряване на парични средства в качеството ѝ на кредитор, различни от активи държани с цел краткосрочна печалба. Те включват заеми и аванси към банки и клиенти, различни от закупените от Банката кредити, както и облигации, закупени при тяхното емитиране.

Финансови активи на падеж са активи с фиксирана или установима доходност и фиксиран падеж, които Банкова група ДСК има намерението и възможността да държи до падеж. Те включват определени закупени заеми или аванси към банки и други клиенти, както и някои дългови инструменти.

Финансови активи за продажба са всички активи, които не могат да бъдат класифицирани като инструменти за търгуване, издадени от Банкова група ДСК финансови активи или финансови активи на падеж. Тези инструменти включват депозити на паричния пазар, както и някои дългови и капиталови инвестиции.

(ii) Признаване

Банкова група ДСК отчита финансовите активи за търгуване и активите за продажба в деня на уреждане. От този момент Банката отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност.

основни елементи**на счетоводната политика**

Кредити и вземания, възникнали при Банкова група дължани до падеж се признават от датата на уреждане.

(iii) Оценяване

Финансовите инструменти се отчитат по цена на придобиване, включваща разходите по осъществяване на сделката.

След първоначалното им признаване, всички финансови инструменти за търгуване, както и всички финансови активи за продажба се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар, и чиято справедлива стойност не може да бъде надлежно определена, и които се отчитат по цена на придобиване, включваща разходите по осъществяване на сделката и намалена със загуби от обезценка.

Всички нетъргуеми финансови пасиви, кредити и вземания, възникнали при Банкова група ДСК, и финансови активи на падеж, се оценяват по амортизирана стойност минус загуби от обезценка. Амортизираната стойност се изчислява на база на метода на ефективния лихвен процент. Премиите и сконтото, включително първоначалните разходи по осъществяване на сделката, се включват в балансовата стойност на съответния инструмент и се амортизират на база ефективния лихвен процент на инструмента.

(iv) Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя на база пазарни котировки на цената им към датата на баланса, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите инструменти се определя чрез ценообразуващи модели или чрез техники на дисконтиране на паричните потоци.

В случаите на използване на дисконтирани парични потоци, прогнозните бъдещи парични потоци се определят на база най-точната преценка на ръководството, а като дисконтов фактор се прилага пазарният процент към датата на баланса, приложим за ин-

основни елементи**на счетоводната политика**

вестиция със сходни условия и характеристики. При използване на математически модели за определяне на цената, данните са базирани на пазарни измерители, актуални към датата на баланса.

Справедливата стойност на деривативите, които не са търгуеми на пазара се определя като сума, която Банкова група ДСК би получила или платила за прекратяване на договора към датата на баланса, предвид съществуващите пазарни условия и платежоспособност на нейните контрагенти.

(v) Печалби и загуби при последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансови активи за търгуване се признават в отчета за приходи и разходи.

(г) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой, парични средства на депозит в централната банка и краткосрочни високоликвидни инвестиции с матуритет до три месеца при закупуването им.

(д) Инвестиции

Инвестиции, дължани от Банкова група ДСК с цел получаване на печалба в следствие на краткосрочни колебания в цената се класифицират като инструменти за търгуване. Инвестиции в ценни книжа, които Банкова група ДСК има намерение и възможност да дължи до падеж се класифицират като активи на падеж. Ценните книжа, придобити от Банкова група ДСК, при първоначално им емитиране се класифицират като вземания и се оценяват по метода на амортизираната стойност.

За целите на оценяването на капиталовите инвестиции, след първоначалното им признаване, те се класифицират като финансови активи за препродажба. Поради това, че справедливата стойност на тези инвестиции не може да се определи с голяма точност и надежност, тези активи се представят в отчетите по цена на придобиване.

▶ **основни елементи**

на счетоводната политика

(е) Вземания от банки и други клиенти

Вземанията от банки и други клиенти се класифицират като кредити и вземания възникнали при Банката. Придобити кредити, които Банкова група ДСК има намерението и възможността да гържи до падеж се класифицират като активи на падеж.

Кредитите се отчитат нетно като се приспада стойността на обезценка, до размера на очакваната възстановима сума на вземанията (виж счетоводна политика (й)).

(ж) Отписване

Финансов актив се отписва на датата на вальора, след като Банката загуби контрол върху договорните права, включващи актива. Това може да стане при погасяване, изтичане или прехвърляне на договорните условия. Финансов пасив се отписва при погасяване на договорните условия.

Финансови активи за продажба и финансови активи за търгуване, които са продадени се отписват като съответната сума, получена от купувача, се отразява на датата на сключване на договор за продажба на актива. При отписването Банкова група ДСК прилага специфичен метод за идентифициране на загубата или печалбата.

Финансови инструменти на падеж и кредитите и вземанията, възникнали при Банкова група ДСК се отписват на датата на погасяването им.

(з) Репо-сделки

Банкова група ДСК прави инвестиции чрез споразумения за репо-сделки на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба по силата на споразумение на определена бъдеща дата, не се признават. Изплатените суми се отчитат като заеми към банки и други клиенти. Вземанията се отчитат като обезпечени със съответните получени ценни книжа. Инвестиции, продадени по споразумения за репо-сделки продължават да се отчитат в баланса и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

▶ **основни елементи**

на счетоводната политика

Разликите между стойността на закупения и продадения актив се начислява за периода до падежа на сделката и се отчита като вземания по лихви.

(и) Компенсирание

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в баланса, когато Банкова група ДСК има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на актива и пасива на нетна основа.

(й) Обезценка на активи

Към датата на изготвяне на баланса се извършва преглед на финансовите активи за наличие на индикации за обезценка. В случай, че такива индикации са налице, се определя възстановимата стойност на актива. Загубата от обезценка се признава, когато балансовата стойност на един актив или балансовата стойност на обекта, генериращ парични постъпления, част от който е актива, превишава възстановимата му стойност. Загубите от обезценка се признават в отчета за приходи и разходи.

(i) Отпуснати кредити и аванси и кредити на падеж

Възстановимата стойност на отпуснати кредити и аванси, и на откупени дългове, класифицирани като активи на падеж, се изчислява на база на настояща стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Краткосрочните кредити не се дисконтират.

Кредитите и авансите са представени нетно, като отчетната стойност се намалява с начислените специфичните и общи отчисления за несъбираемост. Специфичните отчисления се начисляват върху балансовата стойност на кредитите, за които е идентифицирана обезценка на базата на постоянни наблюдения на дължимите суми, с цел намаляване стойността им до тяхната възстановима стойност. Общите отчисления се определят за намаляване на балансовата стойност на портфейл от идентични кредити до тяхната възстановима стойност към датата на изготвяне на баланса. Очак-

основни елементи**на счетоводната политика**

ваните парични потоци за портфейли от идентични активи се определят на базата на предишната практика и преценка на кредитния рейтинг на съответния клиент, както и въз основа на анализ на просрочените лихвени плащания или неустойки. Увеличението на стойностите от обезценка намира отражение в отчета за приходи и разходи. Когато се счита, че даден кредит е несъбираем и след спазване на всички задължителни по закон процедури, и определяне на общата загуба по него, кредитът се отписва от баланса.

В случай, че в последващ период сумата на загубите от обезценка се намали и това намаление може обективно да се свърже със събитие, настъпило след отписването, тогава отписването на загубите от обезценка се осъществява посредством отчета за приходи и разходи.

(ii) Финансови активи преоценени по справедливата им стойност с отчетени разлики в собствения капитал

Възстановимата стойност на капиталови инструменти е тяхната справедливата стойност. Възстановимата стойност на дългови инструменти и откупени кредити, преоценени по справедлива стойност, се изчислява като настоящата стойност на очакваните бъдещи парични поток се дисконтира с текущия пазарен лихвен процент.

Когато един актив е преоценен по справедлива стойност и обезценката е отразена в собствения капитал, като отписването му преди това е отчетено директно в собствения капитал, намалението се прехвърля в отчета за приходи и разходи и се отчита като част от загубите от обезценка. Когато един актив е преоценен по справедлива стойност и обезценката е отразена в собствения капитал, като в собствения капитал е било отразено и увеличението на справедливата стойност на актива в предходен период, увеличението на справедливата стойност на актива се намалява до размера, до който актива е обезценен. Всички допълнителни загуби от обезценка се признават в отчета за приходи и разходи.

основни елементи**на счетоводната политика**

В случай, че в последващ период сумата на загубата от обезценка намалее и намалението може обективно да бъде отнесено към събитие след датата на отчитане на обезценката, то тогава загубите от обезценка се реинтегрират в отчета за приходи и разходи.

(iii) Положителна репутация

Възстановимата стойност на положителната репутация се оценява към датата на изготвяне на баланса. Загубата от обезценка се признава, когато балансовата стойност на един актив превишава възстановимата му стойност. Загубите от обезценка се признават в отчета за приходи и разходи.

(к) Дълготрайни материални активи

Към 31 декември 2002 г., с решение на Управителния Съвет определен групи от дълготрайните активи на Банката са оценени по справедлива цена от независим оценител. Банката прилага политиката да отчита тези активи по преоценена стойност съгласно допустимия алтернативен подход на МСС 16 Дълготрайни материални активи.

Земята, сградите, оборудването и транспортните средства се отчитат по справедлива стойност, определяна периодично от независим оценител. При преценка на дълготрайните материални активи, начислената до този момент амортизация се елиминира срещу отчетната стойност на активите. Когато отчетната стойност на активите се увеличава в резултат на преценка, увеличението се отразява директно в преоценъчния резерв на собствения капитал. Когато отчетната стойност на активите се намалява в резултат на преценка, намалението се признава за разход в отчета за приходи и разходи.

Стопанският инвентар и други материални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и преизчислени, отчитайки ефектите на свръхинфлацията.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пълно амортизиране на стойността на дълготрайните активи в продължение на очаквания срок на тяхното използване.

▶ **основни елементи**

на счетоводната политика

По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
Сгради	4
Съоръжения и оборудване	20
Стопански инвентар	15
Транспортни средства	15

Активите не се амортизират, до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от незавършено производство в съответната категория активи.

(л) Нематериални активи

(i) Положителна репутация

Положителна репутация при придобиване, включва превишението на цената на придобиване над балансовата стойност на придобитите активи. Положителната репутация е оценена по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация (виж таблицата по-долу) и със загубите от обезценка (виж счетоводна политика (й)). При асоциирани дружества, балансовата стойност на положителната репутация е включена в балансовата стойност на направената инвестиция в асоциираното предприятие

(ii) Отрицателна репутация

Отрицателната репутация представлява превишението на справедливата стойност на притежавания от Банкова група ДСК дял от нетните активи на придобитото асоциирано предприятие, над цената на придобиване към датата на придобиване.

Отрицателната репутация при придобиване е отчетена в баланса като част от справедливата стойност на асоциираното дружество и се амортизира, чрез използване на линейния метод на амортизация за период от пет години.

(iii) Други нематериални активи

Други нематериални активи, придобити от Банкова група ДСК, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

▶ **основни елементи**

на счетоводната политика

(iv) Амортизация

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Актив	%
Програмни продукти	20
Положителна репутация	20

(м) Провизии

Провизия се отчита в баланса, когато Банката е поела законов или условен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на което е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи. В случай, че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтирантиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци, който отразява текущата пазарна оценка на временните разлики и там където е подходящо, специфичните рискове за задължението.

(н) Задължения към пенсионни фондове, клиенти на Пенсионен фонд Родина

Доброволен спестовно коопертивен пенсионен фонд Родина на СКПОК Родина, като част от Групата събира доброволни осигурителни вноски от клиенти в България. Фондът е учреден за предоставяне на пенсионни услуги на населението. Въз основа на сключени договори с работодатели и индивиди в бъдеще ще се изплащат доходи на клиенти. Акумулираните парични средства от фондовете се инвестират. Приходите от инвестициите се разпределят по партидите на осигурените лица на база относителният им дял в набраните суми. Пенсионно осигурителните суми, които получават осигурените лица при настъпване на пенсионна възраст или при откупи се базира на пенсионните осигуровки и натрупаната доходност по партидите. Всеки клиент на пенсионен фонд има индивидуална клиентска партида. Индивидуалните сметки на клиенти се кредитират с получените осигурителни вноски и с разпределената доходност. Пенсионния фонд няма задължение да изплаща допълнителни суми, надвишаващи сумата на получените осигури-

основни елементи**на счетоводната политика**

телни вноски от индивиди и натрупаната доходност по тях.

Дължимите суми към клиенти се изплащат като пенсионен доход или въз основа на други фиксирани условия. Дължимите доходи при настъпване на смърт се изплащат като еднократна сума на наследниците на осигуреното лице.

Професионален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд Родина на СКПОК Родина, като част от Групата осигурява пернсионни услуги свързани със схемите за задължително пенсионно осгуравяне в страната. Работодателите осигуряват различни категории работници на база трудовото им възнаграждение. Осигурителните вноски се превеждат на Националния осигурителен институт, който от своя страна ги превежда по партидите на осигурените лица в пенсионния фонд. Вноските се признават като приход и едновременно като дългосрочно задължения към осигурените лица.

Професионален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд Родина на СКПОК Родина започва своята дейност през 2002 г. Според Закона за задължителното пенсионно осигуряване, всички лица, родени след 31 декември 1959 г., трябва да се осигуряват до датата на пенсиониране. ПСКПОФ Родина на СКПОК Родина събира месечните вноски и ги превежда към Националния осигурителен институт (НОИ). Първите пенсионно осигурителните суми са преведени през април 2002. Пенсионните вноски се признават едновременно като приход и дългосрочно задължение към осигуреното лице.

Като цяло, дългосрочните задължения към клиентите на фондовете на СКПОК Родина представляват осигурителни вноски по партидите на осигурените лица и разпределената им доходност.

(о) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Данъкът върху доходите се признава в отчета за приходи и разходи освен в случаите когато данъкът се отнася до статии, които са отнесени директно към собствения капитал. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната об-

основни елементи**на счетоводната политика**

лагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка или действаща такава в деня на изготвяне на баланса, и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички временни разлики между балансовата стойност съгласно счетоводните отчети и стойностите, изчислени за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на база на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато актива се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за приходи и разходи, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(п) Придобиване на дъщерни предприятия

На 19 декември 2002 г., с решение на Управителния Съвет е основано ново юридическо лице към Банкова Група ДСК- ДСК Транссекюрити. Новосъздаденото дружество е 100% собственост на Банковата Група ДСК. Във финансовите отчети за годината към 31 декември 2002 г., ДСК Транссекюрити се консолидира за първи път.

Банка ДСК придобива всички акции от капитала на ДСК Транссекюрити чрез апортна вноска в размер на 1395 хил.лв. Основната дейност на новосъздаденото дружество включва инкасова дейност и охрана на имущество на банки и други финансови институции. Придобиването на акциите е осчетоводено чрез метода на покупка.

На 13 януари 2003 г., основният капитал на дъщерното дружество е увеличен до 2225 хил.лв чрез парична вноска.

3. НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Приходи от лихви и аналогични приходи		
Приходи от лихви и аналогични приходи от:		
- Вземания от банки	5 945	7 605
- Вземания от други клиенти	126 960	114 294
- Финансови инструменти за търгуване	24 180	15 867
	<u>157 085</u>	<u>137 766</u>
Разходи за лихви и аналогични разходи		
Разходи за лихви и аналогични разходи от:		
- Депозити от банки	(6)	(250)
- Депозити от други клиенти	(33 384)	(27 283)
	<u>(33 390)</u>	<u>(27 533)</u>
Нетни приходи от лихви	123 695	110 233

4. НЕТНИ ПРИХОДИ

ОТ ТАКСИ И КОМИСИОННИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Приходи от такси и комисионни		
В български лева		
плащания	5 743	5 114
кредити	1 112	704
депозити	4 581	4 112
други	119	157
	<u>11 555</u>	<u>10 087</u>
В чуждестранна валута		
плащания	772	322
депозити	127	80
кредити	50	-
други	13	-
	<u>962</u>	<u>402</u>
Общо	<u>12 517</u>	<u>10 489</u>
Разходи за такси и комисионни		
В български лева	(1 547)	(1 325)
В чуждестранна валута	(158)	(103)
	<u>(1 705)</u>	<u>(1 428)</u>
Нетни приходи от такси и комисионни	10 812	9 061

5. НЕТНИ ПРИХОДИ

ОТ ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти и сходни деривативи	4 399	3 772
- промени във валутния курс	1 917	618
Нетни приходи от търговски операции	6 316	4 390

6. АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Административни разходи:		
- Разходи за персонала	48 679	43 500
- Разходи за материали, наем и услуги	21 213	19 649
- Амортизации	16 800	17 569
- Вноски към гаранционния фонд	5 471	13 412
- Разходи от обезценка на дълготрайни активи	4 422	-
- Административни, разходи за маркетинг и др. разходи	5 167	-
Общо	<u>101 752</u>	<u>94 130</u>

Разходите за персонала включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки и фонд професионална квалификация и безработица, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство.

7. ЗАГУБИ ОТ ОБЕЗЦЕНКА

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Намаления		
Предоставени кредити на клиенти и други активи	(6 967)	(7 537)
Загуби от обезценка на положителна репутация на дъщерното предприятие	-	(260)
Нетни загуби от обезценка	<u>(6 967)</u>	<u>(7 797)</u>

8. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Приходи от нефинансови услуги	907	2 076
Печалба/(загуба) от продажбата на дълготрайни активи	254	948
Приходи/(разходи) по глоби и неустойки	(38)	95
Приходи от дивиденди	228	102
Други приходи	2 098	1 410
Промяна в нетните активи на СКПОК Родина*	(493)	37
	2 956	4 668

*Нетната печалба на СКПОК Родина и на пенсионните ѝ фондове може да бъде анализирана, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2002	6 месеца до 31.12.2002
Получени вноски	20 722	5 666
Изплатени доходи	(13 704)	(2 023)
Промяна на задълженията към клиентите на пенсионните фондове	(7 671)	(4 106)
Нетни финансови приходи	658	524
Приходи от дейността	1 707	1 132
Амортизация	(170)	(1)
Други разходи свързани с основната дейност	(2 035)	(1 156)
Промяна в нетните активи на пенсионните фондове	(493)	37

9. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Текущ данък	(13 292)	(9 362)
Отсрочени данъци (виж приложение 16)	4 781	5 174
Разходи за данъци върху приходите	(8 511)	(4 188)

Приходите или разходите от отсрочени данъци се получават в резултат на изменение в балансовата стойност на активите и пасивите по отсрочени данъци.

10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Парични средства в каса		
- в лева	64 395	31 121
- в чуждестранна валута	18 665	34 446
Разплащателна сметка в централната банка	-	2 970
Разплащателни сметки и вземания от местни банки с първоначален падеж до 3 месеца		
- в лева	6 280	13 944
- в чуждестранна валута	63 030	13 721
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки с първоначален падеж до 3 месеца	197 000	171 291
Парични средства в каса в СКПОК Родина	2 260	1 666
	351 630	269 159

Разплащателната сметка в централната банка се използва за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, както и за извършване на сетълмент.

11. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
ДЦК - Република България		
Краткосрочни ДЦК, геноминирани в лева	77 268	47 108
Средно и дългосрочни ДЦК, геноминирани в лева	55 993	192 949
Дългосрочни ДЦК, геноминирани в чуждестранна валута	58 230	33 804
Друг държавен дълг	20 529	-
	212 020	273 861

Държавните ценни книжа включват лихвоносни и дисконтови ценни книжа, геноминирани в лева, щатски долари и евро. Лихвеният доход от геноминирани в лева държавни ценни книжа е между 6,5% и 9%, на геноминирани в щатски долари -3,50% и 7,50% и за евро държавни ценни книжа -2% и 4%. Държавните ценни книжа са представени по справедливи пазарни цени, обявени на местния пазар. Банкова група ДСК оценява краткосрочните, средносрочните и дългосрочните държавни ценни книжа геноминирани в лева по справедлива стойност, чрез използване на свои собствени ценови модели и техники, тъй като се приема, че пазарните цени не са индикативни за справедливата стойност на ценните книжа, поради липсата на активна търговия.

12. ИНВЕСТИЦИИ

В хиляди лева	2002	2001
Дългови и други финансови инструменти с фиксиран доход, гържани до падеж ДЦК класифицирани като заеми от банката	21 024	28 594
Чуждестранни ценни книжа, класифицирани като заеми от банката	157 533	-
Държавни ценни книжа, гържани до падеж	51 717	-
Чуждестранни ценни книжа, гържани до падеж	57 635	-
Капиталови инвестиции гържани за продажба	14 809	-
Други финансови инструменти с нефиксиран доход, предназначени за продажба	5 217	3 542
	-	22 452
	307 935	56 336

Дългови и други финансови инструменти с фиксиран доход, гържани до падеж, включват гаранционни ценни книжа, издадени от гържавата на Банка ДСК, във връзка с изплащането на депозити в банки, обявени в несъстоятелност през периода 1997 г. и 1998 г. Тези ценни книжа се изплащат на равни годишни вноски в продължение на 7-годишен период. Изплащането става на база първоначална стойност. Ценните книжа са с лихва равна на ОЛП, който е 3,75% (31 декември 2001 година - 4.65%). Гаранционните ценни книжа са представени по номинал, поради липсата на пазарни котировки за тях.

Държавните ценни книжа придобити на първични аукциони се класифицират като заеми на банката и се отчитат по амортизирана стойност. Лихвите по тези ценни книжа са между 6,5% и 7,5%.

Ценни книжа и чуждестранни ценни книжа класифицирани като заеми представляват лихвоносни и дисконтови ценни книжа, деноминирани в ЕВРО и щатски долари. Ценните книжа деноминирани в ЕВРО са с лихва между 3% и 5,875%, а тези деноминирани в щатски долари са средно със 7,5% лихва. Тези ценни книжа се отчитат по амортизирана стойност.

инвестиции

Държавни ценни книжа гържани до падеж обхващат средносрочните и дългосрочните лихвоносни и дисконтови ценни книжа с лихва между 5% и 7%.

Ценни книжа и чуждестранни ценни книжа гържани до падеж включват ценни книги деноминирани в ЕВРО и щатски долари. Ценните книжа деноминирани в ЕВРО са с лихва между 5,75% и 9%, а тези деноминирани в щатски долари са с лихва между 5% и 7,25%. Тези ценни книжа се отчитат по амортизирана стойност.

Капиталовите инвестиции представляват дялове и акции в местни компании, местни и чуждестранни финансови институции, стокови и фондови борси, в които Банката има участие. За целите на оценката тези активи се класифицират като активи за продажба. Капиталовите инвестиции, както и другите инструменти с нефиксирана доходност за продажба се представят по цена на придобиване, когато тяхната справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на инвестициите към 31 декември 2002 г. е:

В хиляди лева	Балансова стойност	Справедлива стойност	Разлика
Дългови и други финансови инструменти с фиксиран доход, гържани до падеж	21 024	21 025	1
Държавни и чуждестранни ценни книжа, класифицирани като заеми	209 250	216 181	6 931
Други гържавни и чуждестранни ценни книжа, гържани до падеж	72 444	74 147	1 703
Капиталови инвестиции, предназначени за търговия	5 217	5 217	-
Общо	307 935	316 570	8 635

13. ВЗЕМАНИЯ ОТ ДРУГИ БАНКИ

(а) Анализ по видове		
<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Задължителен минимален резерв при БНБ	65 105	83 422
Вземания от банки	10 005	4 732
Предоставени кредити по договори за обратно изкупуване	9 933	6 887
Общо	85 043	95 041

(б) Географски анализ		
<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Местни банки	84 249	90 327
Чуждестранни банки	794	4 714
Общо	85 043	95 041

14. ВЗЕМАНИЯ ОТ ДРУГИ КЛИЕНТИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Физически лица		
- В български лева	799 383	643 980
Частни компании		
- В български лева	146 067	122 225
- В чуждестранна валута	6 232	-
Държавни предприятия		
- В български лева	4 514	710
Бюджет		
- В български лева	483	596
Намаление на провизиите за несъбираемост	(33 166)	(40 144)
Вземания от други клиенти	923 513	727 367

Ефективната лихва от предоставени кредити на други клиенти е 12% - 13%.

Провизии за несъбираемост на вземания от други клиенти:

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Салдо към 1 януари	40 144	33 401
Допълнителни провизии	6 276	7 262
Намаление	(13 254)	(519)
Салдо в края на периода	33 166	40 144

15. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

В хиляди лева	Земни и сгради	Машини и оборудване	Стопански инвентар	Транспортни средства	Разходи за придобиване ДМА	Други	Нематериални активи	Общо
Цена или преоценена стойност								
Към 31.12.2001	80 057	59 873	41 952	9 320	4 810	1 282	23 100	220 394
Постъпили	23	151	157	164	9 897	153	97	10 642
Прехвърлени	1 025	2 540	674	54	(5 046)	(970)	1 72	-
Отписани	(185)	(26 795)	(855)	(166)	(210)	(17)	(169)	(28 397)
Елиминирани на амортизацията срещу отчетената стойност	(22 014)	(25 454)	-	(8 027)	(696)	-	-	(56 191)
Преценка	51 977	6 237	-	1 344	-	-	-	59 558
Към 31.12.2002	110 883	16 552	41 928	2 689	8 755	448	24 751	206 006
Амортизация и загуба от обезценка								
Към 31.12.2001	15 461	46 027	36 484	6 874	-	197	11 235	116 278
Разход за периода	3 128	8 216	2 377	1 307	-	39	1 903	16 970
Отписани	(44)	(26 483)	(261)	(125)	-	-	(123)	(27 036)
Загуба от обезценка	3 476	250	-	-	696	-	-	4 422
Елиминирани на амортизацията срещу отчетената стойност	(22 014)	(25 454)	-	(8 027)	(696)	-	-	(56 191)
Към 31.12.2002	7	2 556	38 600	29	-	236	13 015	54 443
Балансова стойност към 31 декември 2002	110 876	13 996	3 328	2 660	8 755	212	11 736	151 563
Балансова стойност към 31 декември 2001	64 596	13 846	5 468	2 446	4 810	1 085	11 865	104 116

* Към 31 декември 2002, Банката преоценява земите, сградите, машини и съоръжения, както и транспортни средства по справедлива стойност базирана на оценки на лицензиран експерт-оценител с призната професионална квалификация.

16. ОТСРОЧЕНИ ДАЊЦИ

Отсрочените данъци върху приходите са калкулирани за всички временни данъчни разлики като е използван балансовият метод на база среден данъчен процент от 23.5% за 2002 година (2001г.: 23,5%).

Сумата на отсрочения данък се отнася за следните активи и пасиви:

В хиляди лева	Активи		Пасиви		Нетна стойност	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	1 395	-	1 395
Финансови активи, държани за продажба	-	-	-	-	-	-
Предоставени кредити на други клиенти	(106)	-	-	-	(106)	-
Инвестиции	-	-	-	29	-	29(4)
Дълготрайни активи	(564)	-	21 734	10 266	21 170	10 266
Други	(388)	-	-	15	(388)	15
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(1 563)	(749)	21 734	11 705	20 171	10 956

Движения във временните разлики през годината:

В хиляди лева	Салдо 2001	Сума, призната през годината Загуба/(Печалба)	Сума, призната в капитала	Салдо 2002
Парични средства и парични еквиваленти	1 395	(1 395)	-	-
Финансови активи, държани за продажба	-	(106)	-	(106)
Предоставени кредити на други клиенти	(749)	244	-	(505)
Инвестиции	29	(29)	-	-
Дълготрайни активи	10 266	(3 092)	13 996	21 170
Други	15	(403)	-	(388)
	10 956	(4 781)	13 996	20 171

17. ДРУГИ АКТИВИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Разходи за бъдещи периоди	2 211	714
Материали, резервни части	1 615	1 374
Други активи	732	1 382
Други активи на СКПОК Родина	535	1 151
Разходи за обезценка	(714)	-
	<u>4 379</u>	<u>4 621</u>

18. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Срочни депозити	6 296	594
Разплащателни сметки	1 512	2 516
	<u>7 808</u>	<u>3 110</u>

19. ДЕПОЗИТИ НА НЕФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ И ДРУГИ КЛИЕНТИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Граждани		
- в български лева	1 129 150	1 003 065
- в чуждестранна валута	304 054	185 988
Частни компании		
- в български лева	161 571	93 741
- в чуждестранна валута	77 198	3 658
Бюджет		
- в български лева	43 882	26 894
- в чуждестранна валута	993	-
	<u>1 716 848</u>	<u>1 313 346</u>

20. ДРУГИ ПАСИВИ

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Задължения към държавния бюджет	6 651	2 347
Задължения към персонала	1 809	1 376
Преводи в изпълнение	7 858	3 997
Други кредитори	1 485	1 883
Задължения към клиенти на пенсионни фондове на СКПОК Родина	16 598	8 842
	<u>34 401</u>	<u>18 445</u>

21. СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ И ПРЕПРОДАВАНЕ

Банкова група ДСК закупува финансови инструменти като с договор се задължава да ги продаде на определена бъдеща дата (репо-сделка с клауза за обратно изкупуване). Продавачът се задължава да закупи обратно на определена бъдеща дата същите или сходни финансови инструменти. Repo-сделките с клауза за обратно изкупуване се използват за финансиране от клиентите. Към 31 декември 2002 г. закупените активи по договори за обратното им препродаване са както следва:

Български държавни ценни книжа

В хиляди лева

Балансова стойност на вземането	Справедлива стойност на получените като обезпечение активи	Дата на обратно изкупуване
9 934	10 019	2 януари 14 януари

22. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

(а) Брой и номинална стойност на поименните акции към 31 декември 2002 г.

В хиляди акции

	2002	2001
Обикновени, поименни акции с право на глас	93 984	70 000

С решение на Софийски градски съд от 29 ноември 2002, Банковата Консолидационна Компания (БКК) е определена за едноличен собственик на 100 % от капитала на Банка ДСК ЕАД.

(б) Резерви
Резервите включват натрупаните печалби и загуби от минали периоди.

(в) Преоценъчни резерви
Преоценъчните резерви включват преоценките на дълготрайните активи и свързаните с това задължения по отсрочени данъци.

(г) Задължителни резерви
Според местното законодателство, Банка ДСК ЕАД, трябва да заделя 20 % от текущата печалба в задължителни резерви. Това трябва да продължи, докато задължителните резерви превишат активите и условните задължения с 1,25 %.

23. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

(а) Задбалансови ангажименти

Банкова група ДСК предоставя банкови гаранции и акредитиви, с цел гарантиране за изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на гаранции и акредитиви са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Счита се, че стойностите отразени в таблицата за поети ангажименти, са изцяло преведени. Сумите, отразени в таблицата като гаранции и акредитиви, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в баланса в случай, че контрагентите не изпълнят своите задължения.

В хиляди лева	2002	2001
Банкови гаранции и акредитиви		
- в български лева	3 460	2 470
- в чуждестранна валута	422	279
	3 882	2 749

Тези ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, защото само таксите за ангажимент и отчисленията за евентуални загуби се отразяват в баланса до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълняване. Много от поетите условни задължения се очаква да приключат без да се наложат частични и пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Към 31 декември 2002 размерът на обезпеченията по издадени гаранции и акредитиви е 100%.

(б) Задължения за компенсация за пенсии на служители

В съответствие с пенсионното трудово законодателство и кодекса на труда при прекратяване на трудов договор на служител подлежащ на пенсиониране, фирмата е задължена да изплати компенсация, равняваща се на две брутни месечни възнаграждения. Ако служителят е бил в банката през последните 10 години размера на компенсацията е шест пъти брутната месечна заплата.

Банката не разполага с достатъчно статистическа информация, за да извърши точни изчисления, ето защо ръководството е направило приблизителна оценка на настоящата стойност на пенсионните компенсации. Приблизителната им стойност възлиза на 1,296 хиляди български лева в баланса.

Поради липса на достатъчно данни за извършване на прецизна оценка за пенсионните компенсации, няма нормативно задължение за тяхното начисляване в счетоводните отчети съгласно изискванията на МСС 19 „Доходи на персонала“.

(в) Правни искиове

Правните искиове срещу банката, включително и реституционните претенции, възлизат приблизи-

условни задължения

телно на 3500 хиляди български лева към 31 декември 2002 г. Най-същественният правен иск срещу банката е отправен съдебен иск от търговска банка обявена в несъстоятелност в размер на 2544 хиляди български лева. Тъй като не може да се предвиди крайният резултат от водените съдебни дела с достатъчна сигурност, не са начислени провизии за нито едно потенциално задължение в счетоводните отчети.

24. АНГАЖИМЕНТИ

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

Към 31 декември 2002, Банкова Група ДСК е поела ангажименти за покупка на дълготрайни активи на стойност 1000 хил.лв.

25. АКТИВИ, ПРЕДОСТАВЕНИ КАТО ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

Към 31 декември 2002 Банкова група ДСК е заложила ДЦК в размер на 72,255 хил. лв. като обезпечения по привлечени средства от Държавния бюджет.

26. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

А. Търговски операции

Банкова група ДСК поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недериватни финансови инструменти, предимно краткосрочни форуърди и недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Банкова група ДСК са насочени към клиента. С цел задоволяване нуждите на клиента, Банкова група ДСК поддържа пакет от инструменти на капиталовия пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Банкова група ДСК да предоставя на своите клиенти продукти от капиталовия пазар на конкурентни цени. Тъй като търговската стратегия зависи еднакво от определянето на пазара, имайки предвид връзката между инструменти и пазар, то тя има за цел да максимизира нетния приход от търговски операции.

Банкова група ДСК управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) Кредитен риск

Рискът от неизпълнение на ангажиментите от страна на контрагентите при операции с търгуеми инструменти се следи постоянно. При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат търгуемите инструменти с положителна справедлива стойност и колебанията на справедливата стойност на

оповестяване на политиката
по управление на риска

търгуемите инструменти. Банкова група ДСК оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и където е необходимо изисква обезпечения.

(ii) Пазарен риск

Всички търгуеми инструменти са обект на пазарен риск, на риск от обезценка в резултат на настъпване на бъдещи промени в пазарните условия, които могат да ги направят по-неизгодни. Инструментите се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия пряко рефлексират върху нетните приходи от търговски операции.

Банкова група ДСК управлява притежаваните от нея търгуеми инструменти отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството по-средством покупко-продажба на инструменти.

Б. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Банкова група ДСК е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подхода, който Банкова група ДСК е възприела за управление им.

(i) Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Банкова група

оповестяване на политиката
по управление на риска

ДСК и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск Банкова група ДСК да не бъде в състояние да посрещне задълженията си, когато те станат дължими; и риск от невъзможност Банкова група ДСК да реализира свои активи при подходяща цена и в приемливи срокове.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти включително депозити и разплащателни сметки, други привлечени средства регламентирани нормативно, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Банкова група ДСК, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Банкова група ДСК се стреми да поддържа баланс между срочност на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуриретна структура. Банкова група ДСК извършва текуща оценки на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната стратегия на Банкова група ДСК.

В допълнение, Банкова група ДСК притежава портфейл от ликвидни активи като част от системата ѝ за управление на ликвидния риск.

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на банката, анализирани по матуриретна структура според остатъчния срок до падеж:

Матуриретна структура към 31 декември 2002

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 год.	От 1 до 5 год.	Над 5 години	Без матурирет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	351 630	-	-	-	-	-	351 630
Финансови активи за търгуване	2 340	9 874	57 189	66 872	75 745	-	212 020
Инвестиции	-	-	19 053	137 541	151 341	-	307 935
Кредити, отпуснати на банки	74 249	-	10 794	-	-	-	85 043
Кредити, отпуснати на клиенти	30 690	58 555	265 516	499 512	69 240	-	923 513
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	-	151 563	151 563
Други активи	2 751	762	866	-	-	-	4 379
Общо активи	<u>461 660</u>	<u>69 191</u>	<u>353 418</u>	<u>703 925</u>	<u>296 326</u>	<u>151 563</u>	<u>2 036 083</u>
Пасиви							
Депозити от банки и други финансови институции	5 831	889	1 088	-	-	-	7 808
Депозити от нефинансови институции	1 257 253	132 891	326 704	-	-	-	1 716 848
Други пасиви	26 706	2 726	4 969	-	-	-	34 401
Пасив по отсрочени данъци	-	-	-	-	-	20 171	20 171
Общо пасиви	<u>1 289 790</u>	<u>136 506</u>	<u>332 761</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>20 171</u>	<u>1 779 228</u>
Разлика в срочността на активите и пасивите	(828 130)	(67 315)	20 657	703 925	296 326	131 392	256 855

*Анализът на отрицателната разликата в срочността на активите и пасивите показва, че значителна част от депозитите са с матурирет до 1 месец, който се подновява на падежа.

оповестяване на политиката по управление на риска

Матуритетна структура към 31 декември 2001

В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 год.	От 1 до 5 год.	Без матурирмет	Общо
Активи						
Парични средства и парични еквиваленти	258 144	6 305	4 485	225	-	269 159
Финансови активи за търгуване	24 417	33 810	78 073	137 561	-	273 861
Инвестиции	-	-	-	56 336	-	56 336
Кредити, отпуснати на банки	6 887	-	88 154	-	-	95 041
Кредити, отпуснати на клиенти	34 704	47 702	210 835	434 126	-	727 367
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	104 116	104 116
Други активи	49	2 196	1 161	1 215	-	4 621
Общо активи	324 201	90 013	382 708	629 463	104 116	1 530 501
Пасиви						
Депозити от банки	609	2 501	-	-	-	3 110
Депозити от нефинансови институции	1 031 720	105 896	175 730	-	-	1 313 346
Други пасиви	6 096	1 664	2 563	8 122	-	18 445
Пасив по отсрочени данъци	-	-	-	-	10 956	10 956
Общо пасиви	1 038 425	110 061	178 293	8 122	10 956	1 345 857
Разлика в срочността на активите и пасивите	(714 224)*	(20 048)	204 415	621 341	93 160	184 644

*Анализът на отрицателната разликата в срочността на активите и пасивите показва, че значителна част от депозитите са с матурирмет до 1 месец, който се подновява на падежа.

(ii) Пазарен риск
Лихвен риск

Дейността на Банкова група ДСК е обект на риск от колебания в лихвените проценти, до степенята, в която лихвоносните активи (включително инвестициите) и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Банкова група ДСК е изложена на риск от промени в основните лихвени пунктове, служещи за определяне на лихвените проценти, които се определят като разлика между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, шестмесечен LIBOR или различни лихвени проценти. Политиката по управление на риска цели оптимизиране на нетните приходи от лихви, и постигане на пазарни лихвени равнища, съответстващи на стратегията на Банкова група ДСК.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Банкова група ДСК спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степенята, в която плащания се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Валутен риск

Банкова група ДСК е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута. Тя не участва на външния пазар с валутни инвестиции.

След въвеждането на Валутен борд в Република България, българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Банкова група ДСК изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

При извършване на сделки в чуждестранна валута възникват приходи и разходи от валутни операции, които се отчитат в отчета за приходи и разходи. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Банкова група ДСК, деноминирани във валута, различна от валутата на изготвяне на счетоводните отчети на Банкова група ДСК. Тези експозиции в чуждестранна валута са представени в таблицата по-долу.

оповестяване на политиката

по управление на риска

2002	Лева и валута от евро-зоната	Други валути	Общо
<i>В хиляди лева</i>			
Активи			
Пари и парични еквиваленти	250 239	101 391	351 630
Финансови активи за търгуване	187 859	24 161	212 020
Инвестиции	257 237	50 698	307 935
Кредити, отпуснати на банки	53 069	31 974	85 043
Кредити, отпуснати на клиенти	923 494	19	923 513
Дълготрайни материални и нематериални активи	151 563	-	151 563
Други активи	3 618	761	4 379
Общо активи	1 827 079	209 004	2 036 083
Пасиви			
Депозити от банки и други финансови институции	7 786	22 7 808	
Депозит от нефинансови институции	1 513 248	203 600	1 716 848
Други пасиви	34 112	289	34 401
Пасив по отсрочени данъци	20 171	-	20 171
Общо пасиви	1 575 317	203 911	1 779 228

По отношение на паричните активи и пасиви в чужда валута, които не са хеджирани, Банкова група ДСК поддържа приемлива нетна експозиция като купува и продава чужда валута на спот курсове, когато смете за подходящо.

(iii) Кредитен риск

При осъществяването на търговски операции, кредитна и инвестиционна дейност, както и в случаите, в които играе ролята на посредник от името на клиенти или други организации и в качеството си на гарант, Банкова група ДСК е изложена на кредитен риск.

Кредитният риск, свързан с осъществяването на търговски операции и инвестиционна дейност се управлява посредством процедурите за управление на пазарния риск, прилагани от Банкова група ДСК.

Рискът някоя от страните по договори за деривативни и други финансови инструменти да не бъде в състояние да посрещне своите задължения се следи текущо. С цел управление на нивото кредитния риск, Банкова група ДСК работи с контрагенти с висок кредитен рейтинг.

Основния кредитен риск, на който е изложена Банкова група ДСК, възниква в следствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в случая се определя от балансова стойност на активите в балансовия отчет. Същевременно Банкова група ДСК е изложена на задбалансов кредитен риск в следствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на гаранции.

За Банкова група ДСК съществува риск и от значителна концентрация на кредитен риск (балансов и зад-

оповестяване на политиката

по управление на риска

2001	Лева и валута от евро-зоната	Други валути	Общо
<i>В хиляди лева</i>			
Активи			
Пари и парични еквиваленти	198 707	70 452	269 159
Финансови активи за търгуване	251 095	22 766	273 861
Инвестиции	56 336	-	56 336
Кредити, отпуснати на банки	82 381	12 660	95 041
Кредити, отпуснати на клиенти	727 367	-	727 367
Дълготрайни материални и нематериални активи	104 116	-	104 116
Други активи	3 934	687	4 621
Общо активи	1 423 936	106 565	1 530 501
Пасиви			
Депозити от банки и други финансови институции	3 110	-	3 110
Депозит от нефинансови институции	1 204 371	108 975	1 313 346
Други пасиви	18 136	309	18 445
Пасив по отсрочени данъци	10 956	-	10 956
Общо пасиви	1 236 573	109 284	1 345 857

балансов) по финансови инструменти при банки контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, и следователно промени в икономическите и други условия биха рефлектирвали по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения. Основната концентрация на кредитен риск възниква в зависимост от сектора на дейност и вида на клиентите по отношение на банковите инвестиции, заеми и аванси, споразумения за предоставяне на кредити и издаване на гаранции.

Концентрацията на кредитен риск в баланса по икономически сектори е представен в таблицата по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	2002	2001
Производство	46 244	44 988
Строителство	8 732	4 556
Земеделие и горско стопанство	6 999	5 805
Транспорт и комуникации	8 105	4 836
Търговия и услуги	66 950	48 279
Други индустриални сектори	20 266	17 895
Частни лица	799 383	641 152
	956 679	767 511
Провизии за несъбираемост	(33 166)	(40 144)
	923 513	727 367

оповестяване на политиката

по управление на риска

Сумите, включени в таблиците, представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на баланса, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения, без да се взема предвид стойността на представените обезпечения. В следствие на това сумите значително надхвърлят очакваните загуби, които са включени в провизиите за несъбираеми вземания. Политиката на Банкова група ДСК изисква преди отпускане на одобрените кредити, клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Сумата на предоставените кредити е обезпечена. Банковите гаранции и акредитиви са също обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковите задължения. Размерът на предоставените обезпечения по предоставени гаранции и акредитиви обикновено възлиза на 100%.

Обезпеченията по кредити, гаранции и акредитиви обикновено включват парични средства, съоръжения и оборудване, борсово регистрирани държавни ценни книжа, или друга собственост.

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредити, предоставени от банката на нефинансови институции и други клиенти, и вида на обезпеченията.

В хиляди лева	2002	2001
Обезпечени с ипотека	312 702	208 944
Парично обезпечение	1 361	433
Други обезпечения	609 450	517 990
	923 513	727 367

*Други обезпечения са лични гаранции по кредити за общо потребление.

27. СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Банкова група ДСК има свързаност, изразяваща се в осъществявания контрол от страна на Банка ДСК ЕАД.

Банкова група ДСК има свързаност с асоциираните си предприятия, както и с техните директори и ръководство.

В хиляди лева

Свързано лице	Вид сделка	Сума
Служители	Предоставени кредити	6 901
Директори и ръководство	Възнаграждения и кредити	4 521

28. ДРУЖЕСТВА ОТ ГРУПАТА

Контрол над дружествата в Групата

Банка ДСК ЕАД е компанията майка в рамките на Банкова група ДСК.

Най - големи гъщерни дружества	Дял в акционерния капитал	
	2002	2001
СКПОК Родина	59.31 %	59.31 %
ДСК Транссекюрити	100 %	

Банка ДСК ЕАД има инвестиции в следните асоциирани дружества:

	Дял в акционерния капитал	
	2002	2001
Булстраг ДСК Живот АД	36.36 %	36.36 %

29. РАВНЕНИЕ МЕЖДУ ПЕЧАЛБАТА ПО НСС И МСС

В хиляди лева	2002
Печалба по НСС	40 189
Корекции за:	
Допълнителна амортизация на хиперинфлирани дълготрайни активи	(8 013)
Разлика в балансовата стойност на отписаните хиперинфлирани дълготрайни активи	(700)
Загуба от обезценка на хиперинфлирани дълготрайни активи	(2 021)
Корекции от минали години	(6 359)
Приход от отсрочени данъци	3 723
Приход от малцинствено участие и други	31
Печалба по МСС	26 850

30. СЪБИТИЯ,

ВЪЗНИКНАЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ИЗГОТВЯНЕ НА БАЛАНСА

След датата на баланса съгласно решение от Управителният Съвет, Банка ДСК придобива допълнително 36,19% от капитала на гъщерното си дружество СКПОК Родина.

След датата на баланса, съгласно решение на Управителният Съвет на Банка ДСК е създадено ново гъщерно дружество - ДСК Турс. Банка ДСК ЕАД придобива всички акции от капитала на новосъздаденото дружество на обща стойност 8491 хил.лв., чрез апортна вноска и парични средства съответно за 7891 хил.лв. и 600 хил.лв. Новосъздадената компания предлага туристически услуги.

Няма други събития освен горепосочените, възникнали след датата на баланса, които да изискват допълнително оповестяване или корекции в счетоводните отчети на Банкова група ДСК.

Банка DSK AD
DSK Bank PLC

БЛОГОНАБИРАНЕ

Банка
ДСК

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

**ПО-ВАЖНИ БАНКИ
КОРЕСПОНДЕНТИ В ЧУЖБИНА**

1. American Express Bank Ltd., New York, USA
2. Citibank N.A., New York, USA
3. Commerzbank AG, Frankfurt/Main, Germany
4. Bayerische Landesbank Girozentrale,
Muenchen, Germany
5. Zuercher Kantonalbank, Zurich, Swiss
6. Lloyds TSB Bank Ltd, London, Great Britain

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Обща информация за клиентите

Банка ДСК

Централно управление

ул. „Московска“ 19, София 1036, България
 тел. (+ 359 2) 93 91 220
 факс (+ 359 2) 980 64 77
 Telex: 25043; 22719
 SWIFT: STSA BG SF

Татяна Янкова

началник управление

„Банкиране на гребно“

e-mail: t_jankova@dskbank.bg
 тел. (+ 359 2) 980 48 66
 факс (+ 359 2) 980 08 06

Даниела Качакова

началник управление

„Бизнес клиенти“

e-mail: d_kachakova@dskbank.bg
 тел. (+ 359 2) 939 12 30
 факс (+ 359 2) 981 05 41

Емил Христов

началник управление

„Международни операции“

e-mail: ehristov@dskbank.bg
 тел. (+ 359 2) 939 11 06
 факс (+ 359 2) 981 37 54

Марио Анастасов

началник управление

„Финансови пазари и ликвидност“

e-mail: manastasov@dskbank.bg
 тел. (+ 359 2) 980 80 64

Център за управление на карти (ЦУК)

e-mail: cuk@dskbank.bg
 тел./факс (+ 359 2) 980 08 06

Пламен Матеев

директор „Вътрешни

и международни комуникации“

e-mail: pmateev@dskbank.bg
 тел. (+ 359 2) 93 91 174
 факс (+ 359 2) 981 00 73

Антонела Попова

директор

„Кореспондентски отношения“

e-mail: apopova@dskbank.bg
 тел. (+ 359 2) 93 91 118, 980 60 45
 факс (+ 359 2) 981 37 54

РАЙОННИ КЛОНОВЕ НА БАНКА ДСК

Районен клон Благоевград

гр. Благоевград 2700, ул. „Т. Александров“ 3
Тел.: (073) 8 56 27, Факс: (073) 3 19 38
Телекс: 26 568

Районен клон Бургас

гр. Бургас 8000, ул. „В. Априлов“ 12
Тел.: (056) 84 30 00, Факс: (056) 84 32 83
Телекс: 83 332

Районен клон Варна

гр. Варна 9000, ул. „Владислав Варненчек“ 53
Тел.: (052) 61 25 42, Факс: (052) 61 25 11
Телекс: 77 407

Районен клон Велико Търново

гр. В. Търново 5000
ул. „Цар Освободител“ 3
Тел.: (062) 62 05 95, Факс: (062) 62 16 08
Телекс: 66 638

▶ районни клонове на банка ДСК

Районен клон Видин

гр. Видин 3700, пл. „Бдинци“
Тел.: (094) 60 00 90, Факс: (094) 60 00 96
Телекс: 36 558

Районен клон Враца

гр. Враца 3000, ул. „Хр. Ботев“ 44
Тел.: (092) 6 03 94, Факс: (092) 6 16 85
Телекс: 33 514

Районен клон Габрово

гр. Габрово 5300, ул. „Николаевска“ 17
Тел.: (066) 80 04 00, Факс: (066) 3 01 58
Телекс: 67 569

Районен клон Кърджали

гр. Кърджали 6600, ул. „Омуртаг“ 1
Тел.: (0361) 3 55 48, Факс: (0361) 3 55 43
Телекс: 47 523

Районен клон Кюстендил

гр. Кюстендил 2500, ул. „Гороцветна“ 14
Тел.: (078) 5 01 81, Факс: (078) 5 01 80
Телекс: 27 557

Районен клон Ловеч

гр. Ловеч 5500, ул. „Търговска“ 44
Тел.: (068) 60 12 47, Факс: (068) 60 12 54
Телекс: 37 578

Районен клон Монтана

гр. Монтана 3400, бул. „Трети март“ 62
Тел.: (096) 30 35 00, Факс: (096) 30 35 01
Телекс: 38 571

Районен клон Пазарджик

гр. Пазарджик 4400, ул. „Екзарх Йосиф“ 3
Тел.: (034) 44 43 60, Факс: (034) 44 39 65
Телекс: 46 582

Районен клон Перник

гр. Перник 2300, ул. „Кракра“ 1
Тел.: (076) 60 28 68, Факс: (076) 60 24 08
Телекс: 28 544

Районен клон Плевен

гр. Плевен 5800, ул. „Васил Левски“ 152
Тел.: (064) 80 20 11, Факс: (064) 80 20 02
Телекс: 34 481

Районен клон Пловдив

гр. Пловдив 4000, ул. „Хр. Г. Данов“ 6
Тел.: (032) 62 20 07, Факс: (032) 62 32 90
Телекс: 44 467

Районен клон Разград

гр. Разград 7200
ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ 8
Тел.: (084) 66 02 90, Факс: (084) 66 02 96
Телекс: 68 400

▶ районни клонове на банка ДСК

Районен клон Русе

гр. Русе 7000, ул. „Александровска“ 4
Тел.: (082) 82 53 43, Факс: (082) 82 53 22
Телекс: 62 455

Районен клон Силистра

гр. Силистра 7500, ул. „Симеон Велики“ 48
Тел.: (086) 82 09 44, Факс: (086) 82 09 31
Телекс: 64 556

Районен клон Смолян

гр. Смолян 4700, бул. „България“ 4
Тел.: (0301) 6 28 50, Факс: (0301) 6 21 24
Телекс: 48 505

Районен клон Батенберг

гр. София 1000, ул. „Ал. Батенберг“ 6
Тел.: (02) 988 45 54, Факс: (02) 987 23 30
Телекс: 25 098

Районен клон Московска

гр. София 1040, ул. „Московска“ 19
Тел.: (02) 987 84 38, Факс: (02) 939 11 70
Телекс: 22 022

Районен клон Стара Загора

гр. Стара Загора 6000
ул. „Митрополит Методи Кушев“ 8
Тел.: (042) 60 12 56, Факс: (042) 60 13 48
Телекс: 88 419

Районен клон Добрич

гр. Добрич 9300, ул. „Даме Груев“ 17
Тел.: (058) 60 02 20, Факс: (058) 60 02 30
Телекс: 74 581

Районен клон Търговище

гр. Търговище 7700, пл. „Свобода“ 2
Тел.: (0601) 6 20 89, Факс: (0601) 6 21 33
Телекс: 76 531

Районен клон Хасково

гр. Хасково 6300, пл. „Свобода“ 9
Тел.: (038) 60 74 00, Факс: (038) 66 14 35
Телекс: 43 582

Районен клон Шумен

гр. Шумен 9700, ул. „Цар Освободител“ 102
Тел.: (054) 83 02 00, Факс: (054) 83 02 02
Телекс: 73 577

Районен клон Тунджа

гр. Ямбол 8600, ул. „Раковски“ 1-А
Тел.: (046) 6 19 47, Факс: (046) 6 19 50
Телекс: 84 503

Районен клон Калоян

гр. София 1000, ул. „Калоян“ 1
Тел.: (02) 980 50 75, Факс: (02) 986 34 79
Телекс: 23 191

Издава Банка ДСК ЕАД
Дирекция „Вътрешни и международни комуникации“
© 2003 Вертикал-7 ЕООД
Фотография: Асен Балабанов

**Банка
ДСК**

**Годишен отчет
Annual Report
2002**